

نامدات

”مسعود شنگل“ نام

کہ

اظہر مسعود شاہ میر مسعود عکناپ
منی پر شنگلیں با کانی تو ان نہ
پتھنگلیں اروادہ نہیں رانت

املیں بیکی

پل و تی جوہری صفتاں و مت دراء کفت۔ آئی عوش رنگی ٹھوٹبوئی گلڑوش
ءے چہ پلیں زبان بختان نہ انت۔ جہر شنگین تر حما وحد عہ بیت وحد۔ پل عہابت عہ
یک انچیں مردمے ء میار پر یک بہیت کہ آن ایوک ء کلر بلاعینڈ انت بلکہ بوہ
چنگ عقدرت، چہ ہم زہرا نت۔

من کہنے والوچی ء زباں بخندیکہ بلوچی شاعری ء ناز رکی خورمزاد پوہ
باں، مانا اگاس گشک بہیت کہ من منظور بجل عہ شاعری ء بابت عہجیز نوشتہ بہ
کنان، گڑا اے نے ایوکا پن کیک سراں زوری یے بلکیں بمل عہندخو ہائی عہ شاعری ء
سر عہم مز نیں گیشی یے بیت، بے سک عہ شاعری صاحدے کہ من وہنگ عور برگ
عہ کو شست کنگ، ایشی عہابت اگاس و تی حیال ء درشان مہ کنان ہم گیشی یے۔
پہیشکہ اگاس چہ اے وحد عہ منظور عہ شاعری ء بابت عہ سرم جم ٹھنگیں جہر کنگ
بڑا وحد عہ پیسرا نت، بلے پد اکم مثی حیال ء دو دا نک عہ Premature

جسے کتابی وابہ مانی درخواست دارانت، پیشکھہ ہرچی دل اش گش ایت چاپ کی
انت۔

دیرانت منی وہ لگ بوجگ کہ بکل ۱۶ شعر کتابی در دو شم ۴ یک جاہ ہم برائی
مذی ۴ بہرے جوڑ بہت۔ اے رو ۴ من یک در دند ۴ بکل عپر ماں گھم کہ آ کوں
بھرین ۴ سلکاں تماں پر گپت تلکہ کتاب ۴ چاپ بوجگ ۴ در ۴ تھی بہت، بلے
زلاں اے شریں کتاب ۴ چاپ بھرین ۴ علیاں بہت اندات کہ بکل ۴ آ صان ۴
میار نہ پر بہت خواہ ۴ دول وحد ۴ بکل ۴ من ۴ اے حال دات کہ آئی ۴ جند ۴
و نائیں سلکاں کتاب ۴ چاپ ۴ الگہ زر تگ ۴ من سک بازوں بیتاں ۴ وش پ
اے حاتر ۴ کہ مزن وارے ۴ رند یک انچیں شاعرے ۴ شعر انی اولی دپڑ چاپ
بوجگ ۴ انت کہ آ مخے آیو کیں دور ۴ مرنیں شاعر انی شرپ ۴ یک شرفداریں
جا حصے عحد اندانت۔

من کوں دل ۴ جبلاں کیاں بکل ۴ حماون نائیں سلکاں مبارکہ باد دیاں کہ
آ صان بیست بھیکنی کرنا ۴ اے بیکنی روچاں ”آپ رنگ“ ۴ در دو شم ۴ بلوچی
لہر ایک ایک املکیں بیکنی یے بکشات۔

بجز ۴ ابد مان بہ بانت بلوچی ۴ بلوچستان شالا!

محمد بیگ بھگل

۲۰۰۰ء۔

کراچی

گنجائش است۔
مرنیں شاعری ۴ سرپد بوجگ ۴ مرنیں رژن ۴ جبلاں کیں بصیرت پکار
انت، پچی ۴ کہ مرنیں شاعری جزوی، ناصر جم ۴ محمد و دنیا انت، تھے پیغم آئی ۴ معناہ
بر انت ۴ محمد و دنیا انت، جسے سبب انت کہ مرنیں شاعری ۴ بابت ۴ گپت کنگ حما،
شیامی منی ڈولیں پیچ مزادتے ۴ کارنے انت۔

اوہ مرنیں شاعری ۴ بابت ۴ اشارہ کنگ بے مقصد نہ انت۔ منظور بکل ۴
شاعری ۴ من ۴ گولیں چنت سالاں چہ وحد پہ وحد و انکا صاحب ۴ هم وحد ۴ کہ من
آئی ۴ شعر اس واناں تنه زلاں پچی ۴ دل ۴ چہ حیا لے سرکش ایت کہ بلوچی لہر ایک
۴ یک دگہ مرنیں شاعرے ۴ دوی بوجگ ۴ عمل ۴ چہ لوز ان انت خواہ ۴ حیا لے
ہن ۴ خاچنا کیں حیا لے انت، پچی ۴ کہ وشیں زبان ۴ هم رانی ۴ حما فی ۴ فکری عناصر
کہ مرنیں شاعری ۴ جو هر انت، آپنی ۴ شاعری عتبا چہ اپنی ۴ لندگ ۴ حمک ۴
انت۔ اے وحد ۴ ہم کے بکل ۴ شعر اس نہ سرسی و انبیت خون آ صان ۴ لپار کوت،
پچی ۴ کہ بکل وتنی کس سالی ۴ ابید ۴ یک ۴ ہمیں شاعرے ۴ پیشکھہ من تو روی ب
کشاں یا مکشاں پل وتنی جو هری وہنگی غوشہ بیوی عوست در ۴ کھوتا لان کوت۔ اے
یک قدر تی عملے ۴ اے عمل ۴ ہم داشت نہ کوت۔ مخے دور ۴ یک مرنیں الیہ
یے ایش انت کہ یک بیگل ۴ مخے کیشتر شاعر نہ ادیب وار نہ بے وہیلہ انت نہ وتنی
کتاب و ت پاپ کرت نہ کن انت نہ دوی یہ مگ ۴ انچیں بیج بیکنیں کتاب چاپ
بوجگ ۴ انت کہ کس نہ زانت کہ آ صانی چاپ کنگ ۴ آٹر لاچاری ۴ بلے پوکہ

منظور یعنی پڑکیں دیوالے عحد امرزی ایں سا جیئے ء فاتحہ انت۔

منظور وی ابدء آدیک ۽ حکمی ۽ حال ء سر پدا نت، پمیشکہ پڑھنگ ۽
ھملک ۽ نہ کھت، چنگ ٿو تارگ ۽ حاجت ۽ دار بیت، دا ناہتاوان بار مہ بہت ہما
خیال کہ درو شے ء وابند انت، چ بالاد ۽ پیدا ک انت خواه خیال خوبیں عسر
چورانی ہدپی مت ہما زر کیاں
وز جنت کہنا یک ٿھیں شاعر ۽ عیراث انت۔

تی خیال چو ما زر کیس یمل ۽ سر چو زاء

من شیخی ۽ س منی لکراں چون خنزار

جائ گے یکے ندار گے انچو قوش بہت کہ آدم چو بنی آدم ۽ بستار ۽ وابند
بہت خمیں سیالدار یانی گیا بان ۽ پوت جا گے ء شو باز ۽ ام کوت، پ دروازہ شعر
۽ چخار:

تو چو نیں دوست نے، ھمسا ہنگے نے در دوارے نے

تی پیرو گاہ ۽ در چک ۽ سا مگ ۽ ہم پن کنگ پن

اد چپڑ گاہ، در چک، سا مگ ٿو چنگ کوں وی نا زر کیانی چا گرد، علامت
۽ گلگن ۽ نہ سگ انت بلے وی انت، شاہ گانی ۽ در گرت، چہ بین، ڳاگے دیم،
رو نت، نہ وہد، اے پیرو گاہ ۽ در چک، سا مگ، ہم گوں اوئی مصروف، چکاہ کنیں
خو چاریں گڑ ادل گش ایت کہ ”بر ات نہ انت“، بلکیں بھے سا مگ کہ پیرو گاہ
در چک ۽ گو چنگ بولگ، ام انچین کرد، ۽ شندر ار انت کہ نئی آدم یے بوت کوت

آپ رنگ

رنگ، هستی ۽ در وشمی در انگازی انت۔ اگن واب بے رنگ بہت توزیں
خو پا ہو عساو یکیں بے رنگ ۽ بہنا کی ۽ میں انت۔ گروک گا میں وحد ۽ آسری دم
اوں رنگانی گام چوٹ، تہادر کیت۔ سنا دید ۽ سہ تبر گیشیں ایت۔ شر رنگ، هستی ۽
حلف انت، چبی آدم ۽ ارزش ۽ پیش۔ بے رنگ زندمان ۽ واگ دستانی بے کردی
انت، ٹو بد رنگی شوکشیں بے کردی ۽ در راهیں عاقبت۔ ازم دا ناہ زندمان ۽
سا مگ انت، بلے وہد۔ گوں زندمان ۽ ھوار کپ ایت عبادت جوڑ بہت۔

”آپ رنگ“ ۽ شاعری موٹک پ، مارشی ندار گانی شر رنگیاں، ھملک یے
گوں دید ۽ بے رنگیں دھن، ۽ بہر سے چہ بد رنگی ۽ قوم، کہ ۾ زگانی زمین، ۽ چنگ۔
شاعری زندمان ۽ دل ۽ پا ڊر ڙمش شار چنگ بہت۔ ”آپ رنگ“ ۽ شعر
انی تہا زندمان ۽ کوہ سار گوں زیر، کر پاس، انچو ہدپ انت، گو ھنگ کپ ایت
کہ زندگ بولگ بخ شعر گو ھنگ، تہا چمچو باز تپاوت است کہ چنچ تپاوت نیست۔
کسانی، من فقیر، ۽ دا نگ چکے آپ

ہما مناں کو ٿئی تئی ۽ سا مگ، ۽ بابا

کسانی، نو پیری، ٿیکل، نہ بدی، مز ٺو عوض، فقیری، نہ بادشاہی، آپ غتن،
سا مگ، نہ روچ، نہ واب بخ آگاہی اے در سیں لبراس بھے شعر، پا ٺدر، خو پد اشتر،
زندمان ۽ تپاوت، ڳیشیگ، ۽ جهد، ڳکیں۔ بر، بر، منا انچو سا کپ ایت کہ

باسک کتابخاہ

آپ رنگ۔ منظور بسمل

4

باسک کتابخاہ

آپ رنگ۔ منظور بسمل

مُسْنَ خَوْصِيْنَ يَهْجُونَ اَنْتَ پَرِنْگَ يَكْنَدْ بِنْ
تَيْ چَوْزَ چَوْزَ كَلْبَرْ مُنْ تَلْبَ چَكَاسْ

زَنْدَگِيْ دَرْ چَكَ عَمَالَ اَنْتَ تَرْجِعَ اَيْتَ تَاكَانْ
اَشْكَ عَنْيَونَ كَعَهَ اَسَ پَهَ آَپَ عَآَورَتْ

دَرْ یَكْنَهَ رَاتِسِنْ كَشَ عَبُوتِيْنَ مُنْ عَمِينَ دَلْ
نوْدَ عَآَثَرَ اَپَ عَنْدَ اَتِيلَنْ بَهَارَ عَيْغَرَتْ

شَپَاسْ چَنَاْسَ كَوْنَ وَقَيْ دَيْدَگَانِيْ مُغَراْزَاْسَ
بَهَ حَسَابَ عَكَنَاْسَ كَمَ دَلْ عَمَمَ دَوْرَاْسَ

پَرْ زَرَدِيْسَ رَوْلَهَ بَهَ پَهْ سَهَرِيْسَ بَامَ عَتَلَوِيْسَتْ دَامَ
گَهْشَنْ چَورِگَيْزَارَعَانَتْ مُنْيَ بَهَ آَسَرِيْسَ شَاعَرَ
غَزَلَ عَتَهَا مَعْنَوِيْتَ عَشَبَهَا كَرَادَانَتْ كَهَآَيَ عَغَزَلَ عَرَادَانَ رَوَقَ،
مَرَوَچَيِيْ زَنْدَگَ دَاهِنَگَ، هَرْ لَرْ زَنْدَمانَ عَيْكَنَهَ يَكَنَهَ درَاهِنَگَيِيْ تَوارَ، بَلْ غَزَلَ
شَاعَرِيْ عَهَاتِهِرَانَتْ كَهَأَيِشَنْ عَتَهَا زَجاَگَهَ عَلَهِرَ عَبَسَتَارَ چَقَوَارَعَگَوَزَيَتْ بَهَ دَرَوَشَمَعَ
جاَگَهَ كَپِيتْ، چَهَبَنَاتَ عَبَگَرَداَسَ مَرَچَيِيْ ہَرَشَرِيْسَ غَزَلَ عَتَهَا صَفَتَ استَ،

غَانْجِيْسَ آَدَمَ ذَاتَتَهَ كَهَگَوَنَهَ مَعَ مَارْشِيْنَسَسَرَالَ سَيَالَدَارِيَ بَهَ كَوَتْ -

دَيْمَرَيِيْ تَلَكَيِيْسَ دَوَرَعَ دَرَسِيْسَ شَرِيْيَانِيْ مَازِنَمَانَ آَيَيَ عَفَتَارَانَتْ - اَدَوَرَعَ
بَهَيِيْسَ تَلَكَيِيْ كَهَآَيَيَ عَكَوَنَهَ مَوْتَ تَلَكَيِيْسَ باَزِيْسَ رَدِيْسَ هَمَهَرَابَيَانَ عَگَدَهَ دَوَرَعَ دَائِنَهَ
باَزِيْسَ جَاهَمَانَ لَرَ اَنَکَ عَدَوَرَگَدِيْسَ پَهَهَاشَ اوَنَهَ بَهَهَ مَوْجَرَيِيْسَ رَدِيَانَ خَمَچَارَگَ نَوَ
دَرَيَجَيَكَ عَجَدَهَ دَائِنَگَ -

بَهَيِيْ كَوَنَهَ نَهُوكَ عَتَكَيِيْلَيِيْ عَرَبِيَيِيْ بَهَدَرَالَ اَشَعَرَچَارَگَ كَرَزَنَتْ -
چَهَنَيَامَهَ حَمَاكَ بَهَرَكَيَتَهَرِيَ بَهَيَتَگَدَگَ
نَهَزَرَ بَهَتَ چَوَتَيَيِيْ جَاهَ عَدَوَگَامَهَ دَرَچَكَ عَفَافَا

نَسَتَكَهَ چَاكَرَ - پَهَ ماَكَهَهَرَ بَهَيِيْ
هَماَكَهَ مَعَ دَلَهَ بَوَتَگَ نَلَوَتَگَ كَسَهَ

مَنَظُورَجَتَلَ عَشَاعِرِيَهَ رَوَتَگَ بَلَوقَ دَوَدَمانَ عَزِيمَنَهَ بَاطَنَهَ قَرَنَانِيَ
حَسَابَهَ تَچَكَهَ اَنَتْ، بَلَهَدَهَ تَپَرَهَ دَسَانَهَ چَهَ سَابَكَهَ كَيْشَ آَسَ پَكَارَانَتَهَنَاتَكَ
نَهَشَاهَ اوَسِيَهَ دَيْدَگَانِيَهَ دَلَهَ بَلَهَ بَهَجَاهَ اَنَتْ - پَرَچَارَهَنَگَيِيْ نَدَارَكَ كَوَنَهَ بَاطَنَهَ
دَيْدَگَانَهَ بَهَتَ -

زَنْدَگَيِيْ كَاشَتَهَ نَمَكَشَارِيَهَ كَوازِيتَ
يَكَهَپَهَ تَپَهَهَتَ جَوَبَانَهَ مَنِيَ

بلوچی شاعری ۽ انچو مژن انت که چہ مرد چی عبازیں وہاں گیر آرگ کر زیست۔
عطاء بس تار پ بلوچی شاعری ۽ چوہا درگہاں انت که آہانی درء حاکاں مردم پ چیر خو
برکت ۽ حاتر ۽ وئی گوراء ایک گفت لائیں دو رعیت شاعر چہ۔ برکت واریں
اڑاتاں بے بہرنہ انت۔ منظور شاعری ۽ تہام پر۔ برے عطا اڑات گندگ
کایہن، بلے زبان منظور ۽ جندیگ انت نہ مارشت یہ ٹم گتا انت۔

اے کتاب ۽ چند۔ رندال وانگ ۽ پد اوں من نزاں ک ایشی ۽ تہا
چینکس غزل ۽ چنت انظم انت۔ منی دل ۾ انت ک شمارش بکناں بے شعرانی اندری
زیبائی ۽ مناسِ بری ندارگ ۽ اپنچو ۾ وہ نہ دات۔

بلوچی ۽ مستیں شاعر انی تہا ہما شاعر کہ پ بلوچی شاعری ۽ آندھی ۽
راحت کیشیں انت، آہنی لوگ اگسان انت ۽ منظور بیکل بے رو ۽ تہا یک شریں
جا گئے ۽ وابند انت۔ مستیں دو رعیت ۽ تہا تجربت ٿو شہزادے بازیں شریں میں
اٹلگ ٿو تپاہاں مئے نوکیں انظم ۽ سر بری رنگ گیشتر زریگ ڀعباطنی صورت ۽ کفر اڑ
مند بوگ، بلے ”آپ رنگ“ ۽ نظمی وانگ ۽ رند منی اے گملگ ۽ بالا دکستر
بوگ۔

منظور نظمی تہا جہنا یک ٺخو جا گہاں چہ پشیں جوز گانی در اندازی انچو
بوگ کہ ساکپ ایت، او دے منظور شاعر اندر ۽ دو اشتانگ ٿو کو شدارگ ۽ انت۔
نازیک بلوچی شاعری ۽ انچیں تھرے ک انوں شعری صورت ۽ تہا ایشی
ع نام پشت کپنگ۔ انوں کہنا زیبک ۽ نام ۽ هر چی مئے گوشان گپ ایت آصل ۽

اوءُ بس چیز ۽ درور چہ آپ رنگ ۽ غزالاں:
دل منی حائیں شاہینے گئے ک درستگ
کوش ۽ ہمراہی ۽ گردیت زباد مال ۽ تب

هر کمپوگ ۽ شم ۽ لکھاں نا حصے درکیت
کس ایہ ھت ۽ نہ کت بند کپا تانی تہا

اے وہ باز براء کوں گنوکاں گو ازی کوخت
بلکن ٿئے نیست بدئی یہ منی دل ۽ پن

هر کس دل ۽ کہ دنست تر ہوش ۽ گا کر کت
ہر کس کہ ای گوات ۽ گو زیست تی نشان بیت

”آپ رنگ“ ۽ شعرانی صفت ایش انت ک اے چد نہ بیسر
گوہگ نہ بوگ انت نہ مئے انوگیں شاعری ۽ تہا Craftsmanship ٻے
رنگ ۽ کہ بوہگ ۽ انت منظور ۽ چہ۔ نادر ای ۽ وہا پہر ۽ اٹلگ۔ خیال عناز کیں
تہنائی ۽ بکر داں لہر انی بہک ٿلکیں اندر یعنی ۽، ہر دو یعنی سرچمگ منظور ۽ باطن
انت۔ ”آپ رنگ“ ۽ وانگ ۽ وہداں باز جاہاں عطا شاد گیر کلیت نو عطا ۽ کرو پا

باسک کتابجاہ

آپ رنگ۔ منظور بسمل

6

تھب انو گیں وا گی کر دیگ انت۔
 مرنیں ہبرے نہ ات اگاں ماوتی احمد ع تمب ولی میراث ۴ امبازاں
 بد اتنیں ہو ہارنگ بہ تکلین انت، بلے مرنیں ہبرے کہ ماوتی میراث ۴ راوٹی رنگ،
 توک لنگ ہو پھر یزگ لوٹ اتگ۔
 ”مولم“، ”بماہو پنودی“، دو انچیں ظلم انت کہ بلوچی شاعری ۴ کوئیں
 رنگ، ”ٹو ہنگ بونگ انت“ چیشاں ابیدائیں آزاد اظم انت کہ آہنی تھا ”حصب“
 ”میل“، ”گمان ۴ جنل“، ”ہنگمگ“، انچیں اعظم انت کہ بچار گرزنت ہو ایشانی سراء
 باید انت دل جبی ۴ ہیزز ۴ ٹو ہنگ بہ بہت۔ ہواریں صورت ۴ منظور و آزاد
 نظمانی و انگ ۴ رند منا انچو سا کپیت گشے کہ آئی ۴ اعلامتائی گس کپک ۴ ترس
 انت، بلے چہ ۴ ترس ۴ آچھا علامتائی دزکش اوں نہ بہت، بلکیں آہن ۴ وی شعری
 رہیدگی رنگ ۴ اڑ بھیت ہپرے کارے منظور میرا بار، ام نہ انت، پرچا کے نے فرا ایک
 اگفت ام چہ وی ۴ بھار ۴ شوہاز ۴ مشکولی ۴ نہ چت اتگ نہ اے واب ۴
 جا گبکے منظور ۴ علامت گوں شعری رہیدگی رنگ ۴ داشتگ انت۔ اودہ علامتائی
 شاہکانی ام تاؤ ان بار بونگ، بلے چھوٹی بیتی اوتاگ کشی کوں گیشتہ نازر کی ۴ کنگ
 بونگ۔

منی خیال ۴ من انگت اے کتاب ۴ بابت ۴ بیچ نہ کھنگ۔ اے بس دو
 شعر اپنی بابت ۴ دو ناؤ ایں داںک اتنت ہو گلد سراء بکشان کہ ”آپ رنگ“ نام انت

باسک کتابجاہ

آپ رنگ۔ منظور بسمل

موسیک ۴ نازنگی تبر انت، بلے نازنگ بلوچی شاعری ۴ تھا ام کیک مرنیں
 بستارے ۴ واہند بونگ خوا۔ تہر ۴ چواندیم بونگ ۴ سبب وات اے تہر عصر بری
 دروشنے ۴ نہ بونگ انت۔ بڑاں چمنزل نظم معمری، آزاد انظم خوا۔ دگہ تہرانی پیم
 ۴ ایشی ۴ رانجاہری گو نانہ رتگ۔ اے تہر ۴ کوتاب یا بیت ۴ تو ایں عنصر بالطفی
 انت۔ اے تہر کوں وقی برا انت، بحرانی رو ہم بند نہ موڑ ہما پاڑا عرب بکاں نٹاں بیت۔

”آپ رنگ“ ۴ تھا ”مولم“ یک نظم کے ایشی ۴ تھا بلوچی اہمی نازنگ کے
 را گوں نوکیں شعری گزر اس سوب مندیں وڑے ۴ زندگ لنگ بونگ ہمنی گوں
 منظور ۴ گلگ بیش انت کہ آئی ۴ اے نازنگ ۴ تھا ”بڑا پوآ“ گہ نظم، نکلے پر چشار
 کتگ۔

”آپ رنگ“ ۴ تھا یک نظم ”بماہو پنودی“ اے کتاب ۴ تھا توی رنگ ۴
 سہنا کیں اعظم انت۔ نہ زماں کے اے اعظم چنت رندے ونگ۔ بازیں مشکلے، پدن
 ونا را چہرے اے اعظم عچھرے ٹھیکن ٹھیکر انی ححر کاری ۴ گیجھیت ستگ خو منار ابا زدیں ۴ رند
 اے اعظم ۴ برا انت ۴ بابت ۴ فکر لنگ ۴ مودہ رنگ۔ مردم گوں دوستی ۴ بچیں
 دروشنے ۴ دچا کپ ایت۔ واہنگ کہ آئی ۴ کار رنگ دیگ انت، وقی کرد ۴
 شموشیت۔ شاعر را گوں وقی گلزار میں ۴ گوں وقی راجد تپرے چوتھاں مہر انت آئی ۴
 نٹاں چ منظور و شاعری ہو جل ۴ پدرازانت ہو خاص اے اعظم چ درساں گیش ہے مہر و
 شوہدات انت۔ اے اعظم یک ۴ س پدے ۴ عکس انت کہ آئی ۴ بیش تھب انت۔ سہ
 تھب ہما انت کہ مارا ۴ گلزار میں ۴ گوست ۴ میں راجد پتھرے ۴ امانت کتگ انت خواہ

ہمارے زیمریں پچھنڈے کہ چہ درد ۽ شکم ۽ ووی بیت نہ ابدع چوں امباریں گئے ۽ روم
زوریت۔ مئے ابدع ویتی درسیں آؤینک بے مہری ۽ پلکاں دور دانگ انت۔
پمیشکہ منے گردانی دروشم ہزارین انت۔ دزمائے پکارات۔
منظورہ ”آپ رنگ“ دانگ۔

منیر مومن

۲۰۰۰ روپیہ

پہنچ

ولائی آپ رنگ، تھا

ماٹنگ ات چوچارگ، اتیں کو ولائی درج بوت، یک بارہ بندھڑ پر ان
تلیں ورنا بے سر ابوت۔

کچھ عا۔ لچھ کاری دیوان، تھا آیکیں سرات کے دتوکب، عما کئی، اے لچھ
یے وقت نہ ایہ کپت۔ منی چم آتی، عپاس، انت کہ رمب، ع تھا در کپت نہ جیگواه
بوت، من چوک آ موسم، ھمودا، اونگ، اتاں، پمیشکہ دیر نہ بوت کہ من نہ آنچو
نر، یک بوئیں گھنٹے زمانگاں چے کیے دوئی، از اتیں۔ اے وحدی آتی، ع نام اپنچونہ
پڑھنگ ات، بلے ہے کہ من لذات اینگواہاں، گنداس تاکانی تھا بیش انت،
سو تیانی دپ، بیش انت، کے کہ کچھ، کلیت، جاتی، ع نام، اگپت، شہر جہاڑا،
ہنت کہ میرگانی تک پا حیات، ع مندر، ہے کہ تو بس، اے ایہ کپنگ ات، نے آتی، ع کوں
جا حصہ نجا حصہ ڈیک، وارنگ ات، بلے آرہ، چی ہم سر پدیں لبر اگلی، یاداں آتی، ع
نام، پہ جوانی گرگ بوت، وحد، آتی، ع اے دتوکب، شنگ بوت۔

کد ہے آپ کہ سدسال، عوفا پر ماہیت
دل پڑکات، ہمودا کہ دنما پر ماہیت

باسک کتابجاہ

آپ رنگ۔ منظور بسمل

8

باسک کتابجاہ

آپ رنگ۔ منظور بسمل

سماں گے اپنے شود
بلے ہے "آپ رنگ" عدل جیز و کین لچ کار وحدت اے شعر
نشیست۔

فاضل اے واناں کدرا جد تیر ان پیش کوئیں
دل پا ابر زعہ ز رہیت یات کیت رہانی حاب
تھیاں کیت، پچھہ انت تو اوس ہے جیز نے کہ باید انت کتاب ہتھاہر
رنگ، مال ماں بہیت، چوکہ اے گنگ
زانیں در ملک نہ تھیت گل نہ کوہر پیمن
بیل کیں شناہاں و تیں میں بر اتائی تھا
تو زناں و تی چے شمعے بے صیال نے
کسانی، من فقیر، دامنگ چنکے آپ
ہاماں کوئی نہ سماں گے اے وہاں
اے اوس بہاتانی نمی، اے اوس راجد تیرے، یک عبدے، دنی
راجد تیر، گر اکبام در دعہ تو ہمک گال عجاہ ہجروج جشتگ انت۔ اے رنگ، شعر
وحدت پا سانی تھا کیز بہیت۔

وانوک ہے نک، چوکہ تر چہ جنڑیت نہ، عطا، اہم، نہیں مدد کئیں اوس
سر پدیں وانکاس زانگ ات کتو کبام عبدے زندگ نے
پر ٹکلیں گالاں منی کوشدار نہ سہرین باطن،

منا ہماروچ، چہ شنک بوت کہ منظور بگل، ہتھا جوانیں شعر گشگ، ہتھا میں
صفت حست انت، بلے!... اگاں و انوک منا کے موہ بد کیت، من گوں منظور
جند، چند، گپ گنگ لواں۔

تمل اواب گنگ آدم عہدا و شیاں چے کیے کتھر دیں دیوانے ع پشت،
بہ او شنکے اوس سہرا بے، بلے اے چی؟ تو وہی رضا، تھا جیز، سال اوس عاکی کت
نہ کرت، تو ٹھیک چے بے وس ات نے؟ تو بہ اشیں "آپ رنگ" اس رنگ بوئیں۔
واب کہ چھانی موساں آجو بہیت گردیت کے، اوس میراں بہیت گوٹ، ایشی ہتھا
تی میار جی نیت، "شال" عھوایی اچیں، انس نکیں بازاری جیز و ک وحدت شور
کپلکلیں شہری تھا پاداں ایر کفت، ڈھمکو گپ بوگپ عارمان دروگیں گپے نہ بہیت۔
تی "آپ رنگ" نیرو چے، سر گنگ بوت، نیروچ، دہر ٹکلیں پاساں
جیزگی میں کیش بہت، ہے پاسانی تھا شور کپلکلیں سر زندگ بہاد بہیت۔ ہے پاسانی
تھا اگاں زند پاداں گران بہ بہیت غہیت تہ "آپ رنگ" یے بہیت، ہر کاں نہ
اوہنیت، ہے دوئیں لہر کتو کیجاہ کر گل ٹھونکیں لہرے ساز اگنگ، ایشی ع پڑورہ
بہے معنا گیہیت کہ اے نوکیں کرن عتو، ہما کیتا میں سر۔ کہاں دل، ع جیز بہیت۔
سائنس عدل، آپ بے رنکیں جیز، بلاؤ کہ لچ کار نے ہما کے
واب گنگ زانت، اگاں ہے واب، عفراء رنگ، ع جنڑا میں تہ جوان ات

آس، کروچ
آپ، بتوس

من تی و است عطا شادے بیاراں چے کجا؟

منظور! عطا، عطا یے بوگ، بھل، بھل یے، اے راتے کہ آحمدیں
روایتے عبست راء زندگ انت، بلے ہر کس عوتي را ہوت گیشیگی انت۔

تاکا، رواہ کوں دن غوم کان نہ شود بیت جان اے

زروع ناکانی سرے گال ہغزل اتک نہ کھوت

تو بہے کہ واب کپے وقی رنگ ہکاش یے، بلے چم کجھ بہت فاضل
عوروت نہ سلامانی وازمدگ بے۔ وقی اے رنگ ہبچار:

کپنگ انت کرن ع کپور کہ ماں پا تانی تہا

باوی اے شعر ہ بلند ہے

ہر کجا بھل ماوت ات کدم ع بالائیں

پھل انت بے رنگ ہا بھیں در چک انت بے ساکھیں

بے تی ہ بچار انت، آپ رنگ نہ تہا زندگ بہت بھل نہ صحت کھلت۔

اے آرداو

۲۱۔۴۰۰۰

گواہ

منظور..... منی گفت

”سندھ سناہی“، اے اے لد ع بھک اے ام شاعری ع خضر دست کپنگ کہ
آلی عوتي رازی قند میں بالیگ نہ وقی زندگ کتاب چار راہ، سرے پیچ کنگ آئی اے
اے در تیں پر اعتمادی پھر خوشان آئی اے، آپ رنگ، ع تھا انت، بڑاں اے راز
کوں آپ ع رنگ ہبھیہ انت۔

پہاونکاں اے آپ رنگ سچ ہنگت رنگ تھوپ اچھا نہیں، پہاونکاں وش نہ
شیر کنیں آپ بھک اے کوں دوازدہ، چار دہ سال، ٹنگت ع من وقی اے گفت دامن پو
”آپ رنگ“، عویشگ، بڑاں سری چم، آپ رنگ، نہ اندراء رنگ رنگ، بڑاں
اچھیں کہ دت گھیت:

منا چار فقیری ع جنڈیں شال، ع تھا

من بادشاہے آس بلکیں وقی حیال، ع تھا

زہر، فقیریں بھل اندراء بادشاہے۔ اے چه منظور، ٹنگاں چیر نہ انت۔
اے بادشاہی منی اے ٹنگت، ہمارو چی رست کہ آکسان ات۔ آئی ع فقیر،
پئے آپ دات۔

کسانی ع من فقیر، دا لگک چکے آپ

ہما منا کو وقی شش، سا گہ، عو باں

وہیوں سکین

اے تیز گاہیں وحد کہ پہ زندمان اے یک سبھتے مہمل نہ بہت ہو چاگر داء
ندوک وہد سار پری ہے زنگ ہے جن انت گر الاوستانی سکاول ہے تہا زندمان ہے کل
سہر ہے نہاد ہے روٹ۔ اگاں وہد عراکے ہے حاجت بیت ہے آئی ہے پوت در چنت،
آئی ہے راوی دید گانی ندار گاں دنت، چالی ہے زبان ہے پوت نیز زور بیت، آئی ہے
باطن ہے انچو از گار کوٹ کہ فوبت ہے راز آئی ہے زبان ہرہ سر جوڑ بہت ہے آئی ہے هر جر پہ
آگہیں مردمان شوند اتے جوڑ بہت ہو چھے ساہتاں بازیں کے وقی واب ہے لکھ کے
بھر بیت ہو چھپم دیست ہے ہایمگ ہے چارگ ہے جهد ہے مارشان شہری رنگ دنت۔
زمانگ ہے ورد ہے انچو پوشد اریت کہ مردمانی سام ہے وقی ہیمگ ہے کوٹ۔ ایشی ہے مسٹریں
مثال منکور بتم ہے کیے لٹھے تاہو بودی ہے انت کہ ایشی ہے تہماں کوئیں رنگ ہے شاعرہ
وقی نوکیں فگر انچو جا گد اتگ کہ اے بلوچی شاعری ہے تہا پ درور تاں دیر ہے ما نیت۔
اے ستا کر زیں جهد منکور بتم ہے شاعری ہے زندمان ہے ما نیت انت۔

”آپ رنگ“ ہے تہاوی زمانگ ہے ٹھر پش ہجھیلیاں ایری رنگ ہے غوض ہے چاگر داء
ہے شیر کنیں شاعری ہے تام ہے چہ بر مند گلگ ہے جهد شاعر ہے بالاد ہے کیشیں ایت۔

شاعری ہے تہا عمر عقید ہو بند نیست اے سا ”آپ رنگ“ ہے شاعر ہے رام
است، پہ درو منکور ہے ظلم ہمگ ہے تہا شاعر ہے جهد شاعر ہے مقصد وقی دوڑ ہے اکی
ستگاں پہ کلو ہے کہ ماچہ شاعری ہے پچہ سر پہ باں ہے شاعری اق ما پچے لو بیت؟ اے

ملکہوت ہے پھوہی ہے باز رہا، بلے یک رندے یکہ مز یک ہے اق ما نے
حہبیل گتا سنگی کرت، بلے عرش ہے ولیہ ہے نہ لو بیت، پر چی کہ اے فقیریں بادشاہ ہے
ستگ آئی ہے سر ہے پیدا ہے ملکام ات ہے ستگ ہے منظور رکینگ۔

عرش ہے وابندہ لو بیت اہل اتک نہ کرت
انچیں جا بے کہ تی دست ہے چھل اتک نہ کرت
رب ہے منکور پہ اسما مسکی کلگ ہے نہ کرت۔ اندر ہے پیش ہے بر بیگ ک ات،
اے تیر ہے آپ پیش ہے زاہر حکم نہ کرت۔ اے دست سماہی ”عابد“ لبر اتک ہے گوں
پیشیں سیادی داروک نہیں ایت، المدما نیت، آکہ کیشیں، اے رنگ ہے برا انت۔
لہرانی کارخ بارہ اوں تاوان نہیت گلش
سوداگری ہم شاعری گوں ما نہ بیت گلش

رحمان عارف

۱۲۔ اے ۲۰۰۰ کواور

مُن دِمْتو ساں اے رنگ تھرڑان ع دنیا
گُشٹے بوه انت سک ع اگر میں پُر ائی ع
اے دنیا ماہ ع سراو تنگ نہ مے پُر ملکی اچپیں درچکے کہ آئی ع پچ رنگیں
موسم اہر نہ کہت نہ آئی ع روٹنگ مان زمین ع انچو حکام انت کہ دیرہنی ع طوفانیں
کوات ایشی ع تاکے ع سر یک ع وس ع نہ داریت۔ مئے رفتار گون ع وقی لایپ ع
تنگ تھو شد ع بالا دھنے پھمانی دیم ع چوکوہ ع مک انت، بلے چہ عیشی ع ابید دنیا ع دک
رنگیں جیزہ ام سک بازانت کہ ما آہان ع ایق وقی دید گانی دیہ ارہ بے فصیب تنگ،
اے پُر دردیں تو ار مئے چاگروہ چنکس تھر کہت نہ مئے چاگروہ چہ عیشی ع پے
در بارت، انوں اے ہلکت مشکل انت۔

“آپ رنگ” ع شاعر لبر ایک ع ہما پدیا نک ع سراو اشتانگ کہ چودا دور
دور ع دارگ گندگ ع کائیت، بلے لنگ تھو پیدا راگ ع نیام ع تو ار ع ہما بے تو اری
ع دیوال انت کہ اگاں گپ ہنوك سوب مند بہ بیت تہ بے تو اری ع تو ار مردم ع بے
حاجت کہت۔

تکام اروہا کوں ڈن خوم کاں نہ شود بیت جان ع
زروع تاکانی سر ع گال غزل ایک نہ کہت
اے اندرازہ کہ یک شاعر۔ کوں وقی ازم ع چنکس ایمان دار انت،
چہ ائی ع گشتن ع زندمان ع جنگ بیت تھو زندمان دھنکانی وہند انت کہ لیکے پڑ رانت
خودوی پہمیان نہ گشتن ع زندمان ع ما نزمان ام، آئی ع دوئیں تکانی سرجی نہ دوئیں

نظم ع تھا شاعر ع پگر ع بالا دکوں زندمان ع جیزہ باں انچو ہمدپ انت کہ لبر ایک نہ
زندمان یکیں چیز جزو ہست۔ اے نظم ع تھا زندمان ع ٹشبو شاعری ع کوات ع لبر باں
کوں ہمکو یک انت۔

“آپ رنگ” ع شاعری ع تھا اے امیت زندگ انت کہ آیوکیں وہد ع
اگاں کے اے پڑ ع ہمیت گر اے زندمان نہ لبر ایک ع سیالداری ع سر پڑ نہ بیت نہ ان
ماراں کہ آئی ع اے جھا کشیں امیت حاکاں نہ کنگ۔ نوں اے تو ار چنکس ذور
روت نہ اے چھر ٹھیکنی رثنا کی آئی ع باتی عس ع کوں چنکس رنگاں نقش کہت، ایشی
ع گلسری فیصلہ ع وہد ع گلوش باید انت کہ وہت بکھت۔
چنکیں لخانی بہم کو دکیں پچاند زندگ

زیکیں زردا نی بہم کہر چنکیں واگہ بیان
“آپ رنگ” ع شاعر ع گلمہ ع سپت سر کا نہ انت، بلے چہ و تیاں دوری ع
غم، بازیں جیزے ع جران بوجہ ع تاوان ع یکیں زیکیں دلائی حاکاں دنت۔ اے
جیزہ تھنا آئی ع وقی نہ انت بلکیں تو ایں چاگروہ جیزہ انت کہ ہر شاعر نہ لبر انت ع
نہرا انت۔

زدگیں پچاند ائی میت نہ دلائی نہر چنکیں واہ گانی بیان کیک شاعر۔ ع
ٹوڑے آئی ع اہنا دزر سیانی مانست انت نہ وہد۔ اے کوں وقی لبر اس نہیکانی عکس
رنگ دنت تہ موتک شعر بہت نہ چہ ائی ع رندا دلائی پکیں مانست۔ پر چاکہ ہر شریں
شاعر ع دید وقی اہد ع در چک ع روہنگاں سر بیت خدوی تھن خویسرا پی ع سما دوز جنت۔

آپ رنگ۔ منظور بسمل

باسک کتابجاہ

12

آپ رنگ۔ منظور بسمل

باسک کتابجاہ

منظور بسل ع شاعری مرچیں نفاس فسی ع عکس انت کہ بنی آدم ع حرص ع
لا پ چنکس مزن انت کہ سیر نہ بیت خوا غم انت کہ زندگی غم چنکس بے معنا
ستگ۔

زندگی کشت نہ کشاری ع گوز بیت
کیک گپتے چوت جو بان ع منی

منظور بسل ع شاعری ع نہال ع روگن و تی گلز مین ع دل ع سگ انت نہ
”دشت ع مہلیں پلکانی وفا“ ع نام چہ اپی ع لبرانی ہیچ ع پڑ رہیت۔ چہ منظور ع
شعر انی معنوی نازر کی نہ عالماتی شاہکانی نہ بے گنگ بیت کہ آپی ع اق مے دوکرے
چنکس رنگ زرستگ نہ بے رنگ مے لبر انکی چندگ ع آئیں ع اٹانی انت۔

اے چیز۔ اچھیں جھر اتنت کہ منظور ع شاعری ع چہ منی زبان ع درکت
انت، اگاں ماں من منظور ع شاعری ع باروا چے گشت کناس کہ من دیگہ وہ
لبر انکے مکتبی یے آں نہ شاعری ع باہت ع جھر رنگ چنکس گران انت، اے من
اوی رندہ مار اتگ نہ بس بے جہد گنگ کہ ہر چیز من مار اتگ ہایاں بیان بکناں۔

میر عمر نیر

28 جنوری 2000

پختنی

پہننا تانی صواریک پیک راتیں از مکار۔ ع مسٹریں نٹانی انت نہ بے ازمی راتی
آپی ع راولانی تھا جا گد دلت۔

منظور بسل ع شاعری مے ان لوگیں دور ع کشوکیں کوات ع دستانی دل ع ہا
عطر انت کہ آپی ع مے چاگرد ع دھناء ع جنگ ع مشنگ نہ ”آپ رنگ“ ع تھا گوں بے
عطر ع دچار کپاں۔ اے شاعری زندمان ع وہب و عکھن انت۔

شر شاعری رنگ ع حاترے و انگ نہ زانگ اپی انت دا کلمہ مردم شاعری ع
تب نہ میلاں سر پد بہیت۔ پر چاکہ شاعری یک چیز نہ ٹھیکی راتی یے ہوئی آدم ع
در دل انی بیان لگنگ ع نام انت۔ شریں شاعری ع حاترے الازم انت کو تویی ابد ع مردمانی
دل ع تو ارش لگنگ پہ بیت نوبت ع پیریں میں در دل انگ پہ بہت۔ شاعر ع بدے گوں
اے شیدوار بیاں پر سلاہ بیت تو تویی جو هر اں پیشداشت کدت۔ شاعر ام چہ۔ دنیا ع
در دل یا کیک شر پسے کو تویی المدی دنیا ع در دل یا یے جا گد دلت۔ اے دریں رنگ خود د
کہ سکجاہ بہت تشریں شعر۔ جو ز بیت۔ منظور بسل ع اڑان سازی، لبرانی ہیچ نہ
پکری پر اہ دا منی وہت پڈ رکت کہ جا چھپو سر پد انت۔

کسانی ع من فقیر۔ ع دا تگ چکے آپ

حمناں کو تویی نہن ع سا بگ ع بیاں

اے دوکرہ کہ ایتیانی شکس ہو رک انت۔ واب بے معنا انت۔ کسانی
ناسر پدی انت، فقیری و تی بے وی، ہبادرد انت کہ کوں تو تویی نہن ع بہر کوت نہ
واہ گاں ولہیت، اے سر دھوکرم ع پچار منظور بسل ع شاعری ع بہر۔

خوکسہء دو می روقء حاطرء چل کت) نہ مخلومنا کیت حالے دنت کے آپ
رنگ، عچا پ کنگ، انت منابورہ بہت۔

بامخلومنا۔ گشت کم نہم چیز۔ بھٹیہ بکناں گز اول ستک ایمان،
بلد دات نہن Egg, Larva, Pupa، نہو نائی عیناً جئے بے وس بنا۔
من زانت پچ بھٹیہ بکناں بھچوں بھٹیہ بکناں۔

خومنی سر، پدا کبے، کپت نہ من، گیراںک ک مخلومنا باروا کبے است، آ
چوش کہ:

”زندیں تیاب، کر کر کنک خپاگاس مج کنگ، خوشیم، کنگ مخلومنا
کارافت۔“ آپا دگ، سک سفر کوت نہ میں، سنگ، عرا مسلمان کنگ لوبت۔
یک روچ کوچے ارزان، حاتر، اوئی روح یے بہا کوت فتحیکی نانے، باڑ اوئی
ایمان، سودا یے جنت نہ مر پی، بادشاہ لالکوت، بندیگ، عکر، نوکرانت۔

مخلومنا، وئی تھیں سیاد چادر، بستگ، انت نہ تھیں، نگت، ذمال،
نہ اس پونیا شکلیں تاک، ہموم، آئی، عرا چکاس، عصیاں کوت نہ آسیت، عسرا
بھٹکے ایں حرفاں پیتا کور بوت۔

”مخلومنا پاد، چکر، مان، غآئی، عشاعری، ازر۔“ مخلومنا شاعری
مناسک دوست بہت۔ من آئی، شاعری، عمر، بھٹکے، تکت، ات بلے، بیگ، غئیر، عnam
ع دیما پیر تاں نہا۔ گرائیں بار، حابانی، کو پیگ، زیب، دفت، نہ، مخلومنا، شر تر کچ نہ
کیل کن انت۔ ما کجا خو منے کتہ کجا؟ من جسے گپاں ک بھٹکے کنگا اتاس کے، منی

قصہ، پیے پہ مخلومنا
مخلومنا

آکانگڑا۔..... استارڈمی یے،
آنت، برمز، پچارا

راتیں، یہ کا املک، امات، لوگ، عشیش، وون کن، احمد، زیں، مال،
سرید، غ۔

(”ہم، دوئیں، وہ داں، پیچ نہ کشت، نہ تیاب، ودپ، عکر کنک، خپاگاس، وہ
عشاہیم، ہی کرت انت“)

ما بے کاریں مردم اتمیں پیجھکے، شاہیم، لکھیں (شاعری کوت نہ کوت) نہ
دگنیاء دیما، کشت، کتھ جنگ، بندات کوت۔

بیانے، واجہاں کسے یے کو شمارئے!
مشی، تی، حد، بادشاہ

با دشا بانی، حد، بادشاہ

یک است ات زا لے آئی، دوچک، انت، مخلومنا، گمیا۔ یک روچے
پوں بوت کر زال، وفات کوت نہ مسٹریں برات، دگنیاء، مخلومنا، چے لوگ، کش ات نہ
جی، شاہ، عوالمت کوت (میراث، عسلہ ات) (کے جنوک، محمد، ساخت داریت

آنت بزرگ پھار!

راتیں یہاں، ملک عمات ۽ لوگ عشریش وون کن اسمازیں نالء
سربراء۔

عین شریف
کنک

شکام فور کام

من کوئی بیناب نہیں لہد ۽ آزان ۽ نہاں شاک دیاں تر وقچو
اگر دوستیں تین ۽ سیاہ تریتیا ٻے وائیں استار چو شیطان ۽ آپ ۽ بہت، ٻے پاس
۽ ازم ۽ کپور بالیں فرشتہاں بازیں رنگ جن ان.

منی ہند کی گلگڑ زبار کوت گلگڑیں ۽ جو ہندیں زیر غوبماں۔
منی ہند کے ماں میا تکی ٹھکس مد لکی ۽ پنگھیں پا گانی میارانت۔
منی ہند کے بیگو اہی ۽ راجھاریں دید گانی مستاگ ان.

گوش هنگ سک بندات کرت۔

”تو گپے عَّتَّبی نے سکھی بازارِ مرد مے پا شعر ۽ سواد اتگ۔ شاعری
کھٹ ہاؤ کری الویت ٿومن اتگ کر سکیں ماشتمیں مرد مے، بلے جکو ہی حسن یے
کوئ یے، منی جیال ۽ اگاں ایشی ۽ رائشی جو ہر مان بوت گڑ اریڈ یو اشیش ۽
پر ڈیوس رائشی ۽ رامشا عز ۽ زوریت، بلکیں کپیسِ نگ ٿم بدن یے، بلے دگ گپے
عَّتَّبی نے، ایشی ۽ رامزیں علات یے گوں، شاہو کار علاف انت۔
پلیسِ مردم گشگا اتنت کہ جما کتاب ۽ تہاہشہ کوئت۔

حما کتاب ۽ مردم اس بد نغمہ دفت خود پا اچیری اے بچک، وئی دیم سیاہ
کرت، ٹرند آ پے بہارست نہ ماہ ۽ واجنی ۽ حاڑت اکورٹ ۽ عرضی یے دات یے خود پا
جیرانی ۽ گپ ایش انت کے جچ ۽ درخواست روئے کرت بلکیں پیشی ۽ تارن یے دات،
من جیزاں کے اے ملک ۽ چون انت؟

چے بو گل ۽ انت پا کستان ۽؟

نہ منا منکور ۽ شاعری دوست تر بوجان ہیت۔
منظور ۽ باروا حسیکاں گلگ ۽ پد ڪم من اے گشت کناں کے آباندات ۽
ولیاں جوارانت، اگاں شذذ نہ ہست یے۔

کسہ ۽ آس رنگ ۽ پیسرا جال دیگ اوماں کہ
منظور ۽ آ کانگرو یے استار ڏمی یے۔

ہمائی عنام عَ

ہمائی راہ مسالپر

ہمائی ہمراہ

ہماکہ تن عزبان عہبر کنگ لوئیت

ہماکہ گون عصیاں عچباتن علپویت

ہماکہ دترن کھدوست عپن نو دلمائیت

ہماکہ نیک خوب دعپ کاب سینگاریت

ہماکہ حاک مندر اگوں پوراں ہمسر کوت

ہماکہ کینگ نمکست عنج عول و درکنت

ہماکہ ساگب خوساہانی مہرم خہمراز

ہماکہ نیستی خمیلو اسی عزیریں شوہاڑ

ہماکہ نام عتنی وردکنت چو آیات ع

ہماکہ راہ عتنی پکیت رسیدت ہماذات ع

ہماٹی راہ مسالپر ہماٹی ہمراہ

”ندھ ساتی، منی اہدے چیلگ۔

ایکلی ع لمانیں تاکرچ ع نپسندیں موسم زیبائی ع گلباء کاں نہز ایں

ایت۔

زگب شیش کانی دیم ع نودگرانت خونج سینگارانت۔

حیال ع بے مرشیں گلباء نانی گروہ گلکیں سیمانی آہر شمیں چیہانانی اوتاگ ز رانت پ بندھیں اروہانی ربد رینیں با د گیراں کہ بے بالادانت، حدا گالواریں لگی ع زبان علبرانی دل ان شوز رانت اکھن شیریں کربا سک پ مک زر شانیں پتاراں چیڈملکاڑ ایلکلیں رک ع انت۔

آپ رنکانی جاگ ع لگوشت نہ بے رنگی ع ستر ع پوشت نہ کوت۔

من چ بے آس دیپا نیں ملکیاں کیے آں منی بے تایریں ھوشام ع الماں شویں تاں منی اہد ع ہمیکر انت۔

منی اہد که ”آپ رنگ“ ایں وہانی میارانت نہ شے دست ع انت، شے دید اگاں را ب عکین بوت کوت، پ جا بے عشو باز ع من ہم گاٹے کوں گیجاں۔

منظور بسمل

۳۱، ستمبر ۹۵ کو

ہوشام

چار دہی ما ہے ۽
 سہل سو دایے ۽
 کندگ نمگر پ جنگ
 مہر خود و تی کنگ
 واس نہ امباز ۽ لوت ٺتکب
 بے نالی مدام دست ڦرا جی کنگ
 لیب ٺو گوازی کنگ
 رولہ رنگیں انا رکانی با م ۽ پلگ
 چمکیں ہیر ۽ رزانی زور پر دیگ
 ڦریں بala دعو سے گرگ
 شمشیں لخانی گٹ پا چک ٺلاتانی گرگ
 دید گانی خماراں گوں پے سدیگ
 یک درنایے ۽
 واگ ۽ گذری منزل انت

بیانی زند ۽ سدپ گواریں صیالانی نشان
 بے ترا پیم نہ بیت واگ ۽ کلمائیں ایان
 شپ بہ بیت شات پ وش ایک ۽ پری رنگانی
 شیر شنز بیت منی سما ۽ زین ۽ مہکان
 پ ترا زند تلد رنگیں ایتناں سہا
 پ من بے اوئی ۽ جل، شرگ ٺھیر ٺھ توپان
 ٻشكیں رکانی همک نر پتلگیں بچکند زوگ
 زنگیں زردانی همک کوکیں واگ ٻیران
 ملکموت چہ منا تحریت کہ منی ساہ ۽ گپت
 باریں گپتگ پ کنے ۽ مرچی تو زند اپ ۽ ندان
 مہر ۽ کانک بہ بیت یا کتی سہریں گشان
 شپ چه منظور ۽ صیالانی بہشت ۽ تالان

ارش ۽ واهند مه لوئیت امبل اتک نه کشت
انچیں جا ہے کئی دست ۽ چھل اتک نه کشت

ڈریگتے من اوں گلریتیں نه بے سبز پختیں دتا
آسین امر و زاء اگاں شادہ ٺو چھل اتک نه کشت

وہد ۽ زهر اک منی دبر ۽ سندھت چہ من
راہ نه رینداں رچیت انگرائے جل اتک نه کشت

تاکہ ارواح گوں ڏون خومکاں نه شودیت جان ۽
زرو ۽ تاکانی سرا گاں ٺو گزل اتک نه کشت

زند ۽ زنگراہ نه تہار ماییں شپے میم نہ بیت
ساختے پہ ولی همراہ ۽ چھل اتک نه کشت

سُبھ نه او پار گناس چھاں تساوں دیاں
زمائی منظور تئی مٹ نہ بدلت اتک نه کشت

ہڈا گند

”جنیں زنگے ہمک بیگا،
دنی ہمسا گب ۽ لوگ ۽
گران ۽ واؤنگ ۽ رپتگ
بلے مرچاں گس ۽ درجیت
شہگ زار زار ۽ گریت“

یک جاگبے بے اوختئے سہب ۽ تا بیگم ۽
گندئ تئی جندعزادت ۽ اول ساڳ ڳوڙیت ترا

منے دوو انچش آنت که مانا دارگی انت دل
من سد کاں که ساہتے بے من نہ بیت ترا

بے زهرگی ٻلاس نہ کوت دڙمناں تئی
چو بے هند بے تئی وستے گشیت ترا

بے تو دمانے دشت گشئے لٹ جنت مانا،
اے گپ بلکلیں ماپیں پری یات بیت ترا

چہ مدتنے ۽ رند ما اے گپ ٻھنگ
بل پ چوم ۽ چارگ ۽ اول دل نہ بیت ترا

امروز ۽ هرچی است بے لوئے رسیت ترا
یک انچیں رہ پے کیت که پ من کپیت ترا

اے گپ نم گالاں گارمکن تئی انشانی آنت
گشت نے مانا که کبر و نام ۽ نہ بیت ترا

ہر کس دل ء کہ دفت ترا ہوش ء گار کوت
ہر کس کہ ایر گوات ء گو زیست تئی نشان بیت

پ زندع از رع شپ جتیں دنیا چے کار ئ کیت
وہدے منی کپن کہ سیمین ء گلشان بیت

یکجاہ کوت زہر گوں درماں دفت مانا
پ بریگ زماں روچے منی پاسپان بیت

نا زیناں پکر ء گواہنگ ء لہزاں گوہراں
وہدے پ شماری ء مانا تپگان بیت

ہر گشن ع صیال دل ء بہر بہر کوت
دنیا ء زماں بعلم ع نام نہ نشان بیت

گھر تگیں دل ء کہ منی ساہ مان بیت
دنیا برے بلیدہ برے زامران بیت

تھنائی ء پر پ من و شبوہاں شہات کوت
تئی شرائگ ء گلاب جبین ء زران بیت

وہدے کہ من بختہ کناں دوست ع کا گدء
سیاہی نہ بیت کلم ع تھا زا پران بیت

اے رازہ کئے نہ زانت کہ امر و زع جنگل ء
دو سکھ دل دچار کیت گپ نہ ثران بیت

من نوک رسگیں ورنا نہ مفت اے گپء
کہ دود رنگ چھت اب د شرک نہ پالء تھا

دمانے بند نہ بنت شہر ۽ الوت نہ سلک
اے چونیں کتبے چیرانت تئی سور ۽ حال ۽ تھا

پُر شیت وہ دے منی شاڑی ۽ مستیں کیپ
گلشنے کہ سیم سروز ۽ سدنٹ دمال ۽ تھا

جهان ۽ زاہری دیدگ منا کجا پوانت
کہ زند چون گوزار انٹ منی زوال ۽ تھا

اے بہت ۽ پروش گلگ بیت کہ وہ ۽ باجوی
پُر شیت وہ دے منی باز لے کہ بال ۽ تھا

منا چار پکبیری ۽ جنڈیں شال ۽ تھا
من بادشاہ ہے آں بلکلیں وتنی صیال ۽ تھا

ہتا نہ پہنچگ شری ۽ دانکہ انسان ۽
آورچک واب نہ کچتگ وتنی نہال ۽ تھا

سمسر

من پیغمردان
تو پیغمزالے

منی جنک شہر و اونگ نانت
تئی بچک ماں و اناثان انت

من پیغمردان
تو پیغمزالے

من پے کراراں
گنوکاں پتو

من انگلت نامہم ہما بچکاں
منی حیال نہ

تو انگلت نامہم ہما جنک لے
ہما دوارانی درایان کے

ہما نیادانی پترائے
من پیغمردان

تو پیغمزالے

تو اگاں لوٹئے پے ارزانی کھنے ھاںم ات مانا
من ہما درداں کہ سر پُرہش انت زہیر وک ے تبا

مرگ ے وہم ے زندگی ے واگب انت دنیا گھٹئے
باریں پے پے کیتھیاں ے، باریں پے پے بیت دل ے

پر شکیں گلاں منی گوشدار نہ سہرین باتن ے
من تئی واسٹہ آتا شادے بیاراں چہ کجا؟

یکیں پہنچیک ے وہ دل بھنچیک ہیان انت گھٹئے
تو منی شعرانی شیدا من گنوکاں پے ترا

بیا ارواحِ محلِ انتٰتی پُلیں روئے گندگے
بیا کہ نیست انتٰتی پُل بروسے زندمانیے سرا

من شاداء زپت کناں پازل ء دپ ء رتچاں
گوں چھر اگاں و تی زنداء کتھے ء کاراں

شپاں چناں گوں و تی دیدگانی مگرازان
بھے حساب ء کناں کم دل ء گم نہ درداں

کپیت ٹرپے چھیت زندمانی ء گلگار
حمداء نام نہ ساقیت اے گلاریں زیداں

کسانی ء من کمیرے ء داتگ چنگے آپ
ہما مناں کہ و تی تن ء ساگب ء والباں

اشکنگ من کہ تی پھانی پل گیرنگ انتٰت
چو تی بدوا منی بیات ء مباتحت بے با

پ تو چنچو بے کراراں، پ تو چنچو چنکاں
زانت گمواریں دل ء حال ء منی پاکیں خدا

ما و تی دوزداغ دوست نہ دشمن ء بدوا گشیں
واگب نہ مہرانی گلبائگ ء نہ زیب ایت آمرا

ناں و تی کبر نہ صیالا نے نہ دنیا ء گم ء
مرچاں بُل تو پرے حال ء سکنگ پرچا وتا؟

چو پھماں شانک مدئے کہ بہ باں دراہد من
درا چہ شہر ء منی یا وتنی دل ء در کن!

نمیت یکیں کش ء واب دیدگاں وہد ء
منی حیال ء نہ دارئے وتنی دل ء در جن

گوں ارساں ششته من سرجاوی ہمک پاس ء
ہماں میں چہ من جتا کیں نہ دیستہ واب ء من

ٹپیں زمانگ ء کوہیں ہرزن ء چیر ء انت
منی نسبیب ء جنازہ نہ بیت گور نہ کپن

اے وہد باز برد ء گوں گنوکاں گوازی کوت
گندے نیست بدی یہ منی دل ء پہ من

گشیت بدل ء چوریکیں دل گوں ارماتاں
کسان باتئے بلے امرتی بہ بات مزن

من چینک چین وتنی واہگانی گیدی ء
بہ بیت کدو ہے نسبیب ء منی دل ء مرگاں

پہ نوکیں تامے ء ما ہم کنیں شکام نہ رگام
چو شمش نہ آکلو ء واد پر جنیں ارساں

کدی کپیت سرا حکت نہ راستی ء تاک ء
نگاہو رژن گوں لٹانی بتگیں مہراں

مروچاں زندگی تہنا منی دو رنگ ء انت
من سہب غیر پاں بیگیا آپ بان نورچاں

اے ابد نہ کوں بھونت نہ پڑھنت مدام بدل!
منا گوں دو تی ء کار انت نیگہ پہ دوستان

زینیت زیراں زہمی گوں موئکی الہائی
دوکس ۽ جنگ دیگ بس نہ انت جہان ۽ کار

ہبھر پر رزان نہ تہاری ۽ وبدے کیت نہ ریست
منا پکار نہ انت بام ۽ مذ نہ شام ۽ گبار

نگاہ ۽ دام ملکش دامن نہ ششم مکن!
اے دل کپوت نہ انت کہ جہ چنت چنک نہ پلار
کدی نسبیت ۽ بہ بیت شائزی ۽ درد منا
زبان ۽ زنگاں بہ شودیت کدی دل ۽ پلار

من دل پر نکل ۽ بنتگ تاں حرپاً امر بہ بیت،
چو سنجیں سیم بہ ذریثیت مہپر ۽ ہر تار

شہین ۽ وقت جتائی ۽ تی منا دیدار
بھے وڑا کہ سہا ۽ درا ن بنت استار

تی صیال چو نازکیں پل ۽ سرچوڑۂ
من شیشگے آں منی ٹکراں چن نہ قرار

ماں جند ۽ باتن ۽ ہرگس و تارا سر جم زافت
ماں جند ۽ چھاں گشے کوہے ہرگسی بستار

منی ہلگ پر تی نام بس بھے یک انت
نہ انت چو تی گپتاراں کارپد نہ کروار

کوں ڈرگ، ڈرگ پہ سازاں پر راست، راست بباب
مہ بیت کئے ۽ پس بہ بیت بھے اتبار

گشے کی خیرے دو کپ کفت منا
بخت چوتھی تیس زرہ
چو ساہتائی سال گردیں جنتڑ
چوواہ گانی کرنی گئیں مساپڑ
تیاب اور یکشناں پر مشیت دل ڈ
من تکوساں
چو آس لوتیں زہیر باریں
چور ہیں سرہ زعینت ڈ
ہوار بان گوں شیر شتریں زیراں
پڑتاشکیں حیالاں ساہ ماں کنناں
دالانی میتاں کپن گورادیاں
منی گمان

کہن چو وست غہمراں ونی گسر
ماں جنگلے کپڑگاں
ن گواہیت شر پے آپ پہنچی
ن شتریت نو دکھرا
ن مک تر نہیت
شراب ٹو ٹو نیں گئے گوں مانا

کلبے گت غایر روت
چورمگ عزندگیشیں سوت

گمان عِ جنگل

منی گمان

کہن چو وست غہمراں ونی گسر

ماں جنگلے کپڑگاں

ن گواہیت شر پے آپ پہنچی

ن شتریت نو دکھرا

ن مک تر نہیت

شراب ٹو ٹو نیں گئے گوں مانا

کلبے گت غایر روت

چورمگ عزندگیشیں سوت

دل منی حا لیکیں شایئے گئے کہ ڈرٹنگ
کوش ۽ همراہی ۽ گردیت زبادمال ۽ تب

لبیر ۽ واگ ۽ جیگی ۽ دگ کمی نیت
وانگے ہوڑ ۽ بیت چنگے تلاہیں مہلاب

پازل ۽ واناں کہ راجد پڑھ پئیت گوہنیں
دل ۽ البرز ۽ زریعت یات کیت رندانی حلہ

شپ چو بے بازیں مرگ ۽ گم ۽ ڈب ۽ بندیں
بیت ڈردا نگ ۽ بے چاری مٹی مرگ ۽ سوہب

بے نسیمی ۽ وتنی دوست مداراں پرچا ؟
ڈرٹنگ آنت چمنی دست ۽ کہ گل ۽ کوشیں گب

ماہ ۽ جو بان کنت تئی آشک ۽ نیون ٺختاب
گندگ ۽ کیت مدارگ ہے امروز ۽ اجب

چو مہ بیت کہ منی دیدار ۽ انید موٹک ٻـ کنت
کور باتاں اگاں داراں دگه میل ۽ متلب

میل

جی ہماتاں یتالہ

کہ پوڈ چسر رنجی بیت

جی ہماڑ مپ، تینیں عسر انلویت

جی ہما آس، پروانگ یعنیت اے بے سا

روک کوش یعنیت و پدا

جی ہماش پ سہاڑ اویس دید گانی صیالاں زبر

بہر بہر

جی ہادل پ ہنی یونگ یعنیت

مپراں تاک کنت

آجز نھیں بیت

پن نھمز واک کنت

دفت لوکے ولی ہمسرو گیں گماں

راست خود رو گیں گماں

زند یعنیت کیلئیں ساہتاں
گیر کاریت جیز بیت، پوگان کنت
وہد غنہر خنہادہ ماں آزمان کنت
دوستی ٹکر ان کنت
دیماں پنج گانیت کہ پور ہجالت پہنچت
پشت ٹڈو بارگ خواری جنگ
انچو کوک کو رہ جمالت پہنچت
ہوشی دل ہے وا جنیں
امر یعنیت دسانی لدء
سامنے ہنگے، ہنجلے،
مع ایتناں نجیں ڈرے ہنزے، آپرے،
ٹکلیکیں ٹکلیکیں تاک
گلوات یعنیت ایس جناں ہنوساں
آس یعنیت ایس
تاس یعنیت ایس

و شیں سوتے تجھن !
 اشک بہے مستی انت
 پچ پھیری خورناکی ء
 زندگی بس بہے مستی انت
 میں کجا ؟
 دل کجا ؟
 میں کہ چاراں ولیں ورنائی ء
 گیر کاراں ہمک بے ان نیں شپ ء آسیں آگاہی ء
 اشک عِماڑ راہی ء
 مان بندیت منی آجزیں دل منا
 پھیر مرد و بچار !
 ذرہ گیں شجیان ء آپا را زمزم گشیت
 نیت ء ریگو زیاں پچیر ان کوت
 چہ مدار نہ گندیت تو گیرگان کوت

ہو من گشتہ اے دنیا دیل
 ہو من گشتہ اے گیرگانی یہ
 این عز شدہ کنی سرڈ گارانی سیم پروشنگ انت ؟
 زان منصور حلاج ء پلی شنگ پ کئے ء ؟
 رابعہ بھر تی و دود پچے بوگ انت ؟
 حافظہ جندہ شیرے جنازہ بدنست
 غالب عوامدارے چ جنت
 اے مدارگ پشرونگی ء
 جنت عذرین سازیں صیال
 بے سال
 ہو منی دل بہے وہ بھیں
 چون داریت بدی پے منا
 چاروہ سالی جنکے بلکند بیت
 منادیت سکیں
 گاماں ٹرندڑ بکس !

گمبانی چ نہ سارتبیں آپ
 پیشی نوبت نہ گنجیں دوڑ
 آبادیں ڈکارانی سر
 گرمیں کا بک نہ گونگی ناہ
 زر شود نہ تلاپیں مایہ
 پیشی رو گن نہ بختی ڈگر
 کوکر کندگ نہ اتنین لبر!
 اتنین تھی خیال نہ ثراںگ
 کوکر تھی زہیر نہ مولم
 من ہم گوں بھے رہیاں
 راہیگ انت منی چم پ تو
 مید بندیں گداں نہ درجی
 گردین نوبتاں بدالی!
 کوکر کندگ نہ اتنین لبر!

مولم

کوکر کندگ نہ اتنین لبر!
 کوکر تھی کھیب نہ داب انت
 اتنین تھی شکیں بالاو ۽
 کوکر پھر اگیں گلشن
 اتنین شپگروکیں باتن
 کوکر کندگ نہ اتنین لبر!
 ہونکیں پنیر پاسانی
 ہہبانی زباد نہ نیگ
 شیریں نہروچ والابانی
 بینگ مینٹکیں بیگاہی
 لہسیں زیر نہ ہہریں ساز
 نو دی ٹھٹھکیں اجھیں پل
 گلباگی نہال سرچوڑیں

چک پہ مہری نور از داری

چک پہ بے گومی نہ بے کراری

چک پہ بیعی نہ دروداری

چک بنی آدم و پس علامی

چک لوت پتلب و ابشت خارمان

چک کم دزرسی نہ بے نوائی

چک ع درد بے کج نہ کس انت

چک ع درد کہ جبوریں آس انت

چک ع درد پر تیریں و تاس انت

چک ع پہ پاسرا یہ داتگ

چک بو ع پد ایگلو اہ بو تگ

چک پہ شاہ زوری سگت منگ

چک

چک بنی آدم عابدانی همرا

چک چانگیک ع نکیں دعا و برکت

چک نہ کاسگ ع دوستی کدی بی

چک بنی آدم عابدانی سائوگ

چک بنی آدم عابدانی پاسپان

چک بنی آدم عابدانی باہوت

چک چانگیت

ہوا سیدت

کلو زنیت

چک ابدانی دروغ گیر کاریت

بنی آدم کے اہدائی شپا نک انت
شپا نک ءبے کچ ءگرگ جیلت

بنی آدم کے اہدائی کچ انت
کچ بنی آدم ع حاک ءھمیر انت
کچ بنی آدم ع ارواد ء سما گہ
کچ بنی آدم ع بالاد ع دردا انت

کچ چاگیت
ہوا سیدت
کلو زنیت

کچ اہدائی دروغ گیر کاریت
کچ بنی آدم ع اہدائی ہمراہ

گندے اشک ء اے بیگلو ایں اسرا بیت چڈ نہ گنتر
جهان ع دست ء سنگاں بل، دل ع داتانی ء پچگر

تو ایں شہر بے لوگ نہ تو ایں دشت بے مردم
نہنگ نہ کچ کور ع باذشاہیں دل جگلیں جنتر

حیال نہ وہم چے ما پے مسال چکانگ دنیا
ہمک راہ پے ماگت ہو گر، ہمک منزل چونیلیں زور

اے نو دی شہر نہ کوشی ہمیں شیلگ پُرسی وائی انت
کجا سبزت چناں ۽ شاہ کجا نازینک جنت شنگر

پے زردیں رہلے نہ پے سہریں بام ۽ تاویت دا نم
گھٹے چو ریگزار ۽ انت منی بے آسریں شاہز

تو چونیں دوستے ہمساگئے ۽ دردوارے ۽
تنی پڑھ کاہ ۽ ذر چک ۽ ساگ ۽ ہم پے من کنگ پر

ادا بتعل پے ہون نہ حاک نہادی بنت یہنگارگ
ادا ہر کس دلتی بے وائی ۽ آدیںک ۽ سوواگر

باہو پنوہی

پیرانی شنگ جہازیں
کیا ۽ نشان مہرانی
اہدی نوباتی ہمسر
تو سیپ نہ ستایانی ہبراء
سر تھی کہ بے کرمانی
رومستان بہاری بوڈشت
نگ تھی تو کلی مت ۽ بنگ
گنل تھی چلمیں گوش انت

پھر انی شنگ جمازیں
 کیا ء ترا داگ جور
 زھریں لانو نم کرو سگ
 گیشتر نہ شمل، اسپیت پل
 چے پئی دپ ء ھیر بویں
 گھیر نم رکھ نم سورگ
 چاریناں ترا سہب ء من
 گواشی زا پانیں پرمash
 سیمور نم گلاب رنگیں ہیت
 اسپست نم جو بیگان
 تاموریں شپاں منجیں ہال
 حالیاں تئی پلکانی
 شنگیت ہر گورا مسک نم ڈون
 مسک چ نیلانی جیرگاں
 ڈون چ رہراں بیگوایں

گردن زامری سر شاہے
 کوہندگ تئی آچار انت
 پشم انت تئی ھریر ء ململ
 لک مابو ء شار ء لمب
 مس تئی چو زباد آتا را نت
 لد تئی چند نیں تجزی انت
 دنگ تئی زہیر باوجنت
 دنے نم دلاں ٹھنے واب
 لذگ تئی جنیں زینی واب
 نال تئی شہ مرید ء داگ انت
 باہند انت تئی پت نم پڑ
 منزل ساہتاںی کسے
 گئے پتگاں تن نم گون
 ساڑاں تئی بالا د ء
 بالا د ء کوت بالین ء

مید کوڈاں کماں دھینک

پر بنداں ترا بانوری

پنودی منی بالاد انت

پنودی منا شر یاد انت

سبرا انت پوہشت دپ بند

سنداتی مدام آباد انت

پندولی بہار کابانی

نوکیں بست نے لیبانی

زیرداں انت منی وانگیں دل

وشیں بیگ انت بخل نے

دک کھ جلکہ کھ نریاں تائج

بے مویں دل ۽ رکیں آچ

کوش ۽ شیگ کھ نو د ۽ ساق

بیتا پیں کشراں ناچ

پنودی گشنے باہو انت

کیا ہاں وقی ابد ۽ من

سالے پ ودار گوازینگ

شش ماہ پ گل ۽ ڈرای ۽

شش ماہ پ تئی ٹغلی ۽

پھر انی شنگ جمازیں

رہتے چھڑا سان کاراں

نگ ۽ تھی کناں غرگہ ریچ

پارویم ۽ کناں تگله بند

گور بند ۽ ہوک سینگاراں

گومس ۽ تھی کناں الماست

بنداں سر مبار ۽ گواڑگ

سپلینگ تھی جنگانی رسگ

سر بارکان دیاں مرہارو

روک کندیل چو وشبو ن ماں گواٹانی تھا
واب ہر شاڑے دل ریک ے کلاتانی تھا

پازل ے ذرعت نو سلاماں کدمی کارتنت پ من
کچنگ آنت کرن ے کپور کہ ماں چاتانی تھا

مہر ے بندیانی پرداج
پنودی گھنے باہو انت
کتیاں ونی اہد ے من
رہچاریں سدھ نامانی
وہدے دیم دت پیگام ے
پھر انی شانگ جمازیں
کیا ے نشان مہر انی
رپھار ے کمانی تیرے
زور باری ٹگورتیں ہرے
زور بیت چو منا سارتمیں کوش
سر گنت چو سہارگاہی نود
رہچاریں سدھ ے ہلک ے

زنان در ملک نہ رحیت گل ۽ گوہر پے من
بل کہ من شاتاں و تی ٿنگھیں ٻُراتانی تھا

چو کہ گندھیت و تی وابانی بہشت ۽ ملا
بہت ہما لوت ۽ وشی تئی یاتانی تھا

هر ڪلمپوگ ۽ شم ۽ ڪنگلی نا ہے در کیت
کس ایریہت ۽ نہ کنت بند کپا تانی تھا

شہزادے پ و تی آز گیں بند بخ ٻوگاں
ھانی ۽ واب نجیت کوٹ ٺو ڪلا تانی تھا

ہر کسی گپ و تی جا گکه راست آت بدل
بوت منی کار ہے بات ٺو مہاتانی تھا

مطلب

پئی ہروا ڳ ۽ وائگ من ساہ بھر
تئی جلب نہ زانگ من
گوں تئی اشک ۾ من وائگ جاہ بیدات ڀختاہ ٻوتاں
و تی امر ۽ بھار گاہ ۽ ... و تی ورتانی ۽ روچاں
من پ تو سلک سکی
تو گھنہ شپ ۾ من گلشته روچ
تو گھنہ چاود رع گردے من ہو ڻے پ تو آوز رنگ

برے من بر تگ آنت
 شہر عشر پدارانی لازیں چک پاں
 برے من زندگی گو ازینگ رنگ ء
 بکش پ کئے ؟
 بلے انگت
 مناتی اے کلہ رستگ گوں سرگوات ء
 ”منی نام ء مگرا ! پ من میا کنام خود پ باں من“
 تی تڑان بخشگانی جپیں آس ء
 منی آدیک زاہر کت
 (تمہاں تی منا پر ما تگ سلکاری)
 من تی گرانیں گمانی جنتز ء ور شنگ و تی اروہ
 برے بے آپ ء
 شیشگ پ روشنگ آنت بھون رو دیشگ
 برے چرس بھبرے بنگ بھبرے تریاک
 تی گرانیں گم ء درمان زانگ من

و تی دست ء گھری بر ته نہادیگ ء
 پ تی یک جوڑ ہے کوش ء
 پ شوکیں من ٹکلیے ء
 و تی دنیا من باہیشگ
 پ تی ہر رہ چی کمیں دا باں پ سینگاراں
 پ ٹھلیں ثراں نچکلنداں
 ”منی دل رہن بوتگ گوں تلاہیں اوست بھار ماناں
 پ تی زریں گو رع بارہ
 من شش سال مجھو گوازینگ
 پ تی گوش یوشیں دڑاں
 پ تی منڈر یگ نہ بایزناں
 پ تی ہر زیور بخہت ء
 برے من راہ بستگ ریکو زیانی
 برے گوں کپتگاں دڑانی ٹولی ء
 برے من شہر بھا زاران ء دا تک آس

توئے پتو وتاچو شپر عپارٹگ تئی دیما
 ترا اتریاک پندولاء تو آبوبے
 توئے آسی تو مہروئے
 ترا چمیر وان، گشان ۽ آنت تو رجنے
 من گل محمد فنا برے تو چو شراب ۽ شیشگ ۽
 باقی بلوج هر مجلس ۽ تالان
 اقبال رازان برے چو ذرین ۽ زنگاں شنگ ماں هر جاہ
 یا برے تو چو گرائیگس
 شریف وابک برے چو زیر خمسازه
 تئی حلب نزاٹگ من همک دل پهتا کشنه
 ترا چجہ نیا ورگ نزاٹے ماں کی امیازان ساکم باں؟
 منی ڈراہیں بدیں کروانی آدیک برے گوں یکے ۽ گواز یہ گائے زندمانی
 تئی وتنی جندانت توئے ھانگ
 ترا چرس ماں کٹورہ آنت

بالاد ۽ تئی اکس چ آرینکاں مه گواہیت
اندیم ٻه بیت دیدگاں زاہر ماں جیین ۽

تئی کوہیں گم نہ درد گوزنست سوچن ۽ تمک ۽
او دل تو دانے ۽ ٻه انسر ماں جیین ۽

هر روچ منا زہر دفت ہر شپ منا زنداب
داشک من وئی واگہ ۽ سہگر ماں جیین ۽

ہو آیگ ۽ احوال ٻه شنگیت تئی شہر ۽
ہو ائید ۽ گلیں نوک ٻه بیت پر ماں جیین ۽

سل چئی حاترا چے چے من نہ سگاں
گرداب دل ۽ لہر بنت جنتر ماں جیین ۽

دل چول ٻه جنت مست ٻه بیت نر ماں جیین ۽
تاہیر نہ گپت درد ۽ مسابر ماں جیین ۽

توہیت چو مروارد ۽ شنگیت چو وہبو
ہر رنگ ۽ دو رنگ انت منی شاہر ماں جیین ۽

گلگ

آس ء کرمنج

آپ ء بتوس

سامگ ء بشوو

پ شاڑی ء

کوش اوادگ لنگ کپیت

پ شاڑی ء

نو دیا دگ لنگ کپیت

پ شاڑی ء

کست ء کبادر کنگ کپیت

پ شاڑی ء

مہر کپن تر کنگ کپیت

راہ ء مکند

اے کئی هستد ء گبار نموز انت کہ بیت کلر
دل ء دیار شوز زریت نہ سبزیت، رویت کلر

جهان ساگ ب تچے پوزگ ء کپیت رد ء
اگاں جنجل نے پ چنکے آپ ء گشیت کلر

مے ترس نمیش انت کہ کبر نمک ماں نہ بیت آسر
مے بون نمیش انت کہ واد ء زهر ء تچیت کلر

چو نیلیں دریا ء تیت ء سکے چم ء کده
صیال ء جنگل زریت پ نو دے شلیت کلر

پ نو دی ننجز ء کم نہ کرت جنگلیں زرع آپ
بلے پو کوہ ء رویت پ گینگ رجیت کلر

بلے پدا ہم نہ بیت چوتی نسب ء رنگ ء
زمیں چو ماشت جاہ ء بسل بہ بیت کلر

آس ء کروج
 آپ ء بتوس
 ساگب ء بے شود
 راہ ء مکند
 منزل ء سرگوز
 دناشموش
 پے شاریع
 پروش ہمک خدا نو تکسراء
 آس ء کروج
 آپ ء بتوس
 ساگب ء بے شود
 منزل ء سرگوز
 دناشموش
 روچ ء بکون ماش ء
 وہ شراب ء جو زکن راجد پڑے،
 بت بندگی بہیت کہ شینان امتی
 شکمیری بہیت کہ خدا نی، بلے بحزم
 دنیا پے شک خواہم و تی آسرہ نہ زانت
 آس ء کروج
 آپ ء بتوس
 ساگب ء بے شود
 ماں باطن ء بیت گشے رژن ء پتگلے
 تاہدار بیت شہدیں زبان ء ہمک ہبر !!
 پکڑھیال بنت چو استار ششنجیں
 گپتار نو گپ ء گالاں کرامات مان بیت

مہموں انجرے سا بگ یا مرید پتھلیں دا گانی دریائیں نشان
مرچاں مارا دوڑ پر تیت نزیکی و دوڑیں گمان

نیا دھبہ ار واہ عزیزی رانی تلب
تئی ہے مکیں نشانی ء منا کت بنشان

گم نسیمیں دل منا ہر روچ بنت پنت ٹھکین
آزگیں پتے ٹریں ٹھ پٹلیں زیے کدیں

زندگی نہ سگدگی انت ایک ڈڑے بیت پڑ جو بند
ڈریکتے من دل بہار تیں وار تگ ات تو کہ زبان

زندگی بلکیں بہ زوریت ڈر وشم ٹھ چہرہ ٹھیں
کے ڈھے بگر گوں کے کارے ٹھیں

زمیریت سخیں سیمیں مہنا سرگیں بیل ٹھر پنت
کیل بنت مہدے تئی چکاند گانی زا پران

مے دل ۽ رازِ کمش کہ ڈرائیں دنیا کو ر بیت
” ہر کسی چھانی نور انت مے صیالانی گچیں ”

نوستے انچیں کہ ساہ نہ سا بگ ۽ کسہ نہ بیت
پچ ڈگہ لعیت تراہم اولی جندہ بزان

تی دل ۽ درد انت که مئے دیوانگی ۽ کسہ انت
چو چراؤ ۽ روک بئے تو ما چو پروانگ تھیں

بلکیں اے ڈبرتگلیں ارواد چہ بالاد ۽ درست
تو منی تھت ۽ سروان ۽ بوشت نو آستونک ۽ سرین

اشک تھی درگاہ ۽ تواب انت کہ تاب انت جدگ ۽
یا منی وشیاں پچھلے یا دل ۽ درد ۽ هزین

چو کہ ما استاراں چاریں ڈڑبیت الہ سہار
ہو گلنے کے چنگ بیت رتگلیں اے موچکیں

پھانی شہر ۽ واگ ۽ ویرانی ۽ مہ چار
ما بے بھائیں مارا پہ ارزانی ۽ مہ چار

دنیا پہ کرد چھر انت وئی باقتن ۽ زرہ
لوٹے دل ۽ گلنے تے پیشانی ۽ مہ چار

ہر کجا ہمل ما لوہت کہ دم ۽ بالا کنیں
پل اتنت بے رنگ ۽ بوہیں ڦرچک اتنت بے ساگیں

انسان چوں و تاریک واب ۽ واشت کوت
شگے نیاں پیشکه منی گرانی ۽ مه چار

اے جان ۽ بند خوبگ پتی بوسگ ۽ زرنٹ
واگیں مرید ۽ سوچ گلیں حافی ۽ مه چار

منے اشگ پ ڇھوں نه انت که پکنٹ هند
تنگ ٻئے ته زہر بلوٹ کالی ۽ مه چار

وهد ۽ سبک نمیش که دل ٻہر ٻہر بنت
پر کنزگ ۽ مگند، پشومنی ۽ مه چار

اصل! من شر زاناں و تی ناقانی ۽
اے گلگی ۽ مه پرس نخاے خیرانی ۽ مه چار

چو اهد ۽ ورد ماں دریا ۽ گلگ رونچ ۽
نمیش امر ۽ روان انت ہے گوزگ رونچ ۽

دوئیں ندارگاں شیدا گلگ تھی عاشق
گیاب ۽ ماہ ۽ پر شگ ماں زرعنے بلگ رونچ ۽

جهان سر پڑھئی انت که سوچناں من
اے ماہگاں پتلب گریت ہے بلگ رونچ ۽

چ ستر ۽ حاجت ۽ ملاڳر پوش بست ديدگ
که ٻڌنگي ۽ ٺڀين انت سمهڳ رونج ۽

اے وابجاہ ۽ درگيگ نه دراں اوں پلني ماں
اگاں تاں ماہ ۽ شهاز ڳيلين شپندگ رونج ۽

بئے ہوں پليت مردم ۽ چ مردئي ۽
چ زند ۽ بر ڳيلين بازن ڳيگ ۽ گول ڏيگ رونج ۽

ڳندئے همیت تئي نياو نه ڏراهيانى شپ
ڳندئے بازن لے چھرے بهيت زوگ رونج ۽

منا چ دين ۽ دتي ستك نه باور انت سبل !
مني زمين ۽ گناه انت بد گشگ رونج ۽

ما پكير شاهري ۽ ما عطا ۽ اهڈ ۽ مردم
چ سوال زندگي ۽ ما عطا ۽ اهڈ ۽ مردم

منے صيال تاب نه ريساں، منے زبان پل نويساں
چ تکب دراهمي ۽ ما عطا ۽ اهڈ ۽ مردم

ما ہما که دا حکم ايوك دتي باتن ۽ گياب ۽
تو ڳندئے منے دتي ٿئے ما عطا ۽ اهڈ ۽ مردم

مئے زہیر تاں چنگ انت مئے گمانی پاس ٹھنگ انت
مئے نگاہ ہمگ سدمی ۽ ما عطا ۽ الہ ۽ مردم

زبان بربپ ۽ سرا انت جبین ۽ شش چو آس
مہ گش مہ گش کہاے ۽ بھے مہ گش مہ گش وساں

ہما آشکسیں ملنگ ۽، ہما مستیں سر گنوک ۽
ہما شائزیں ولی ۽ ما عطا ۽ الہ ۽ مردم

محمداء ۽ شاہم ۽ امروز ۽ نیست کج ٹھو کسas
کے گوں ستگہاں ہتھنگ کے ۽ گس کوراں

مئے واپ ۽ حد خیسمر نہ سدنت نہ بخت ہمگر نجی
توئے ہمسرو شلی ۽ ما عطا ۽ الہ ۽ مردم

چ ڦنگیت چ ٿئی پیشانی ۽ گلاب ۽ باں
چ بیت نیکیں نگاہے، بدنا بدنا کرپاں

”منی سمو ٹولیانی ہما شیریں بولیانی“
ما مرید توکلی ۽ ما عطا ۽ الہ ۽ مردم

بہشت اوئیں ودار ۽ چراؤ امریں نیاد
گھٹے نہ سپتگیں اال انت نہ ثراشکیں الماس

تئی ڳلگ بھے کہ بُل منی اسکشیں شائز
توئے باگلکیں پری نے ما عطا ۽ الہ ۽ مردم!

اگاں بالاد چھر انت زندمانی
 ہمک ارمان ارواه انت نشانی
 پرے بے اوستویں وہد مہ بند پیراء
 نہ بیت زماں زبان تھی بے زبانی
 ووار انت حج نسییں باںی مر گانی
 زراں پہ شئے و ڈرہتاں بے اناںی
 تکاریں زور بے بیت یا کھلریں کاجل
 دل ۽ پاھار تھرکیت نوجوانی
 من ڏتوساں اے رنگ ٿورڙن ۽ بازاراء
 ڦیشے بو انت سک ۽ گریں پُرانی ۽

بے وڑا تھی یات انت، منی دل انت انچو
 بھے وڑا کہ ٻڳپت بالوے چه پل ۽ واس

ماں تو درا بئے نہ بندیک سدیت ارواه ۽
 چوکرن ۽ دراج بیان انت اے شپ میاریں پاس

پہ پیدھ نہ آجزیں ارواه پے بے دریں بالاد
 گم انت تھیب نہ دل ۽ درو مہر میں کو اس

من نہ تو هئی نہ ہونیں پہ رنگ یک نہ میں
 تھی پووز پووز کھپر منی تلب پکاس

اے شاڑی پہ شپانگی نہ بیت مہ جیز ٻمل
 اے زانت ۽ سیمر انت ہرچی پہ مارگ نہ پیاس

چ گندیم ۽ تباہیں تھی سرچپکانی
پھل اوست زہیر ۽ اشکرانی ۽

چ الماس باج ۽ پچاند اس مہ باتاں مک
دل ۽ لیام کوت نیادی ۽ گمراہی ۽

مبارک چے ب کوت کہ جنگ دینار
گوں بیر ۽ پاگ ۽ بندیت شاراء حافی ۽

منی کال ڀو گز دستوک بخت لال ۽
بھے وہم نہ گمان انت بد گمانی ۽

اپرس نہ تاگز نہ اگر تیج نہ گر تیج انت دل
مہ کن زند پاں گلگل آپدانی ۽

چ داگ ۽ مشبویں دو تاں زربیت بجل
بھے واہشیں انگر پاپانی ۽

چو ہزار دوست ۽ وانہش چو ہزار یار ۽ مطلب
دل ۽ بہر بہر کشیں تھی ہمک توار ۽ مطلب

چو ملکی باغ نہ تزگ، چو دیات نہ کوشکات ۽
مکن نہ زانتہ ہور ۽ مانا، مکن نہ زانتہ ہار ۽ مطلب

چ دو روچ ۽ زندگی ۽ پ دو رانکیں شاہزادی ۽
منا چے پکار جیئیں اگاں تو مدارے مطلب

اے نہ انت دشت ۽ زینت کہ کپوتے موٹک بیاریت
چ گئے گھنی ٻه نالیت اے نہ انت بھار ۽ متلب

چ بہشت ۽ لوتانی تو ہوائے، من تھی آدم
تو مہ گھشیں مور مر گے من نہ زانت مار ۽ متلب

اے ابد ۽ شہزاد نو کو اس کہ زبان زوال
چو گر میں تا ڳ ۽ سانو ڳ بنت نان زوال

چ تھی نیاد ۽ پیر بیت دل چ ودار ۽ چم کر پاس
یا مہ گش کہ سونج واب ۽ یا گلش کرار ۽ متلب؟

حدا نہ وہد جنت یکے دومی ۽ رنگ ۽
چ بست ۽ نیست مہ و قیمت نہ باں گمان زوال

برے سستگاں تھی دستوک، برے پُر سستگاں تھی تمل
اے ہب دل ۽ مہ جلیت کہ چھی انت اے کار ۽ متلب

بے ہبک کہ مہ بات کس چورہ نہ بے وس
کشار ٿئ ۽ نہ والیت، بوتنت دان زوال

تھی چپتو رس اشکے نسل کہ حدا ۽ چہرگ ۽ جنت
تھی زبان ۽ نجیت گپے تو دل ۽ نہ دارئے متلب

اے اشکِ عتاج تاں حاکاں مددوت نہ بیت بالا
منی کلا تین دل ۽ ٻن پر نہ نشان زوال

بگندے توکلی ۽ شہ مرید ۽ بھر گپت
بگندے توکلی مت ۽ گشت گدان زوال

اے دل پا آکبت ۽ کندی ۽ کارن گپت
اے چماں سیاہیں گدے بستہ یا جہان زوال

چو راسکوء دل ۽ جیونی نشانگ بوت
گبار نہ دزے ۽ تندۂ انت آمان، زوال

چو درچک ۽ غیگ نہ ساگ چو آس نہ دار ٻل!
تو پہک دل ته پ مانے من بدگمان زوال

اے اوست میشیں چراغ ۽ روک گوات ۽ ڙرت نہ شت
مئے پیڑ گاؤں بھر بوت مئے ساگ ۽ اوں آس کت

دل ۽ بھار شوز رات نھ رست پٹ ماں دست ۽ دل
چو ہو کیں گوا لگ ۽ مرید من باز کشت نہ پیچ نہ رت

مانہ زانت تئی اشک مئے ہر گشن ۽ سر گال بیت
مارا ہر کس جنت کو پ تو کشت مئے اے حال بیت

نئے میارے پر ترا نئے منی سر سنگی
ھے ہمک سو گند پ ما دودے ۽ دیوال بیت

متلب نہ امیت داریت مرگ ۽ آیب نہ در آبید
آ دگہ ڈول ۽ حدا یئے ڈراہیاں بے حال بیت

ما گلدر، ما بھائی، ما مرید نہ تو کلی
مئے وزا ہر کس چے نو شیت یا چے کشیت لال بیت

ناں چے گندیاں سرتچکے نئے کڈبی لڈگے
اے حساب ۽ واس ۽ دنیان نیش بنت ڏکال بیت

جہاں پ دید مہرماں چو سنگرانی ٹنگراء
گھٹے کہ زہر مینگلیں ـ گار چمء بیت ٹت

تو روچ بوتئے دوچنی تو روچ بوتئے سوچنی
ما پچ ہبر دل ۽ نہ واشت ما پچ وزا گلگ نہ کت

ہزار مہرم نہ تجیب، ہزار موشن نہ ملم
بلے اے سرنہ بوت سار، بلے دل ۽ اے ٹپ نہ کت

چ نہ پیاپ تئی بدن چو ریکشان ۽ پتگ ۽
زیاب نزہریں دید گاں حدا حیا لیں رنگ نہ بُت

تئی جست ۽ پتہ ۽ چے پد نہ زانت کس بُتل ۽
گھٹے کہ ٹلکے مانش گھٹے کہ سنگء سیاہ چو بت

اے چھر گردیں سپر چو زماںگ نہ اید نہ
کئے ء ریت و تی منزل نہ کئے کجام و مبارت؟

تھی نام گپتگ منی ترس چہ سرا ٹھوستہ
کہ بلکیں بال کوت آرہ، نہ کشته گیسارت

ضیال ہر ہنگیں بالاد نگاہ ء ستریں پوش
چو اس میتت ء رہ کانت پورہ پ کرو مگ سارت

پ چینک نہ مڑدہ نہ تریت اے ہر ہنگیں بازیگ
آرہ ء کیت منی یا منارا گوں دت بارت

خے کرد بدل بنے پکر نہ لیکہ ء برو رو
وتارا بدت ماں آزمان ء ایر جت نہ ڈوبارت

روچ ء بر ازاں بخشیت کہ بخت سا گب سارت
اگاں تاں نیت کے کہ کے ء درد نہ وارت

پ ہاب ء گندگ ء لازم نہ انت کہ ہاب بھیت
نگلیکیں واباں منا جملگیں زرے گتارت

سماں گے نو کاپ رے گر انت شاہم نیست کچھ نو کیل
نائز انت احوال کار انت کہ وتنی حال رہت

چیرہ تریت جنترے تاہے مدام پہلو نگہ
زمانے دنیا کئی ہون ٹھصا ب راست کنت؟

رڑھان مانپو شنگ تھاری چو ڈلپے باطن
منے نسبیتے لوت ہما کہ شر پتگ نو گیر تگت

مرچی باندا سوچنے ے بار کوئے آئیں!!
اشتریں سبر انت کہ ٹھیکری تملنگ میتاپ بنت

پہ خدا باندیں اے نور چھی انت چھر نوشیں
باندیں منظور شر رنگی تو سیپ ے مہ کوت

دید نہ دل تھیر اپنی ٹیم ٹھیکر انت
زانت ہما جھٹانی وس کہ پتہ اش بیگواہ بنت

زہریں گروڑانی کر کینکے تلب آڑھاگ کوت
ما ہما ہوشام وابہ پچ بہ گپت یا کہ بہ دفت

اُرش ے وابہ زاہر نال باتنے ے چاربیت نو وفت
کارے باندات اُمنی جندوست آپ نہ ہم نہ جنت

واں گے پروانگ انت دل، درد چاڑھے بالو انت
اے پہ آس ے شیرگ ٹھا آپ پہلے تلاوست

پیشتمی کرن ے جنازہ چست بیت گوں بالوں
ما کہ دیما آتلگیں تھہنگلیں کار خیر بنت

مدامی پشت کلپ تالہ گوں میل نہ کوت
گراؤ آپ گرنٹ تھے کارہ کیت ہائیں

کہ اچ ما پیش کی یہ بہ کوت شگام خورگام
ما پرچا واہی ہائیں ہے پختدیاں بہ وحیں

پہ ٹیل خو سکہ ہے مہ شا تک دید گاں تھا ایر کپ!
پہ پیلک ہے زیب ہے مہ پرام، گوہراں بہ گپیں

اے اشک شادہ ہے چاڑ ہے زانت نہ پہ نہ سیتے
اگاں تو متلب نہ میلے نہ داشت وتاہہ رسیں

ما دل زیب، ما آجز، ما سوکی نہ پھر گیک
مہ بیت اے وزیں گپے کہ ما دل ہے بہ کنیں

صیال وہ ہے نہیں انت کہ ما اوں لگنگ پہ بیں
پہ دلوتی ہے درائیں پہ رستی بہ مریں

”چراؤ توں“ ”چراؤ کانی راز ہے پاٹک نہ کوت
زبان ہے سبل سرا بنت اگاں دل ہے چلشیں

گلوات ہے سخ نہ سلاہیں علکے
آپ ۽ ہمدتی گوں لئنگیں زہگاں

ما ہما پتر ۽ اہدائی مرید
”اووا وانچوپ کہ پارسائیں رزان“

پتلگیں تاک منی چھر نہ شیشیں
پُرپتلگیں پل تھی بو نہ نشان

چو مہ بیت ما اوں ہے میں سست نہ سید
چو مہ بیت کئے ہے جنت مارا شگان

دیست وابے کہ میں پیراں بھل
واب ۽ پاد آٹکاں چو کوہ ۽ پُرستاں

ارس ایس برگت گوں تہلیں درداں
ہو میں انسانے نیاں سنگے آں

آپ ۽ اگس ۽ بے چاراں شق پُر شیشیت
دل چو آدینک ۽ ورزا انت مرچاں

سماں کفنت بلے گنگ نہ کور انت
کئی ڈھا لکھتا باریں فورچکاں

رگوڑی اُمر نہ زماں چے کوت؟
میں وتنی منزل ۽ گاریں کِشکاں

نیا تگہ چاکرے پہ ما کہ ماریدہ ہے بیں
ہما کہ مئے دل ۽ بوتگ نہ لوٹگ کس ۽

نے داریت آتلگیں ایسرگ ۽ بے ویں پھر
اے کونڈ زاماں وتنی جاگہ ۽ بلے اروہا ۽؟

منا چہ سد سری گھتر نسب ہما تاگ ۽
کہ لال پہ من نویسیت وتنی دل ۽ رازعہ

زیریں ملکے ہے بندیت تئی دامن ۽ پاکیں
ہزار وہم چو کوہ ۽ رویت دلائی تھا

کئی صیال ۽ چاگیں بثارت انت بدل!
کجاں ندارگ ۽ رنگ انت کہ شلگم ہر جاہ؟

منے مہر "آن نہ الماس" بے وڑائیں ما
بہ بیت دو بیک سواں ۽ جتا جتا کیں تا

اے دار ۽ دروگ کہ دوست ۽ بکوت چھوٹ گتا
اے آس ۽ کوڈکی واگیک کہ گلوات ۽ کنت رزا

چہ نیام ۽ حاک بٹھجیت بھری ہے بیت گلڈگ
نہ بجزیت چہ وتنی جاہ ۽ دو گام ڈرچک ۽ وپا

چار دھی ماہ ہے بیت یا کہ تھی پلیں بدن
بام و نائی ے متاگ مہ بوئیں گیرت

چھلیں امروز چو نیاد لیگے ۽ لیا ام تب انت
من و تی در دعے نہ ماراں، اگاں و شی تو نہ زُرت

ڈر گئے راستیں کش ۽ بوئیں منی سگدیں دل
نود ۽ آٹراپ ۽ نہ آت پل بھار ۽ گیرت

ما پے لوی ہو زہر و ک زہنگ گیدی
زار پان چیر ہ سوچ مارا نہ ساچیت گوگرت

زار پے چیری ۽ اسپیت ٹک سر پے آرت
ٹکر چک پیٹانی ۽ ڈسنت کنه ٹواہیت کا گرت

مکن اوں ارسیگ اتاں، تھی گت ۽ گلا بے گیرت
تو اوں دل داشت نہ گت یہ گ ۽ مکن ہم دبرت

زندگی ڈر چک ۽ مسال ۽ انت تہ ریجیت تاکاں
اٹک ۽ نیون ۽ کئے ۽ آس پا آپ ۽ آوزرت

زندگی بات چو ڈردا نگ ۽ شال ۽ رنگ ۽
بزر ٿو میتاب چو آپاریں نہال ۽ رنگ ۽

یکبرے دینہ گوں استوان سواو ٿو سیل ۽
دل گنوگ انت په ہما ”ٹھلی لال“ ۽ رنگ ۽

آپ ٿو نیخار ہوس پود په چکاس ۽ تلب
مئے ہمک لبز سوایگ سوال ۽ رنگ ۽

پڑیں امباراں ٻه گرچ کن ڇٹنیں منا
نوو بالا د ۽ وڈا، ڈرین مسال ۽ رنگ ۽

لبز انی کار ٿو بار ۽ اوں تاو ان ٿو سیت په گش؟
سو گرمی ٿو شاڑی گوں ما نہ بیت په گش!

ھر چی نسب کوت ہما ڈول بیت په گش!
دنیا ہما دپ انت کہ ترا ہم ٹھیت په گش!

تنی شار ایر چیت که پُرشنست جوز وائیں چم
تنی حاجت ۽ گدارے ۽ چے چے چھیت په گش?

یک جملے ۽ دو زہم نہ بیت ٹھیت مرد ماں
تنی وش بیانکے ۽ اے دل ۽ جاہ بیت په گش!

موہنکانی رنگ نوو بنت دستار کوکر ۽
اے دل کہ جیگ سینک ۽ چوں سمجھیت په گش?

جزماں په آجوانی ۽ بلیت ہون بائیں روچ
بلج چو گباریں اے یہ شپ ٹو زہیت په گش

واگل ۽ درد په شایم نہ بیت ٿي ٿو کيل
تو منا دوستئي وتي نوكتريں گال ۽ رنگ ۽

تئي زهيراني چس پروشين سميناني ڦمال
اير پروشنست ڏل ۽ سستگيں ٽال ۽ رنگ ۽

تو همک ٻڌر ۽ سرپوش چو اسرار ڏل ۽
من همک جاهنشان چو تئي حال ۽ رنگ ۽

وابئے گاربات ٿم مه گنداتاں، ملوریں پئے
گيركاربيت منا ٺولتگيں سال ۽ رنگ ۽

ہو زوگ بيت ٿو زربت پئي ديد ۽ ٻيل
ہو اے ڳٿمار ٿو گزيل بنت گزال ۽ رنگ ۽

ام سن کار

مني راجد پتھر ٻولئے پشو ماں بئے
مني لڳاريں دستاني ٻو زهير پداشت
”سيه دار“، کوهاني
”دموكافي“، ڏمگ دام
گوں ”خ“، ئانگراں گوازى
چوکيس داگ ۾ چانى
زوريس پھانى بئيئي

زبان عچھر گردی نہ دوستی نہ سخنگانی میر بیگ

”کد یہ“ ”وارسداں“ نہ دو کپے نہ کشت

کہ سندان نہ سیب نہ کیت آجے میں

نہ سہر یہت گوئیں دوزہ دمانے نہ

بمع پیم نہ گو نہ زند عہداریں روچ

نہیں وارہ گانی میلای نہ اوست پرامیت

پدا لوش باں گوں وست

دل نہ جیزاں کہ اس نہ گذون تو سیت یا کہ گذون نہ اس

من آسن کارے نہ چکاں

مئی پیچ یہ پت نہ مال نہ متابا انت آسن نہ جاگ

زہروک

کوش چ جیونی نہ سر سستگ

نود ملیر کپڑی نہ کچن نہ

چم منی سارت نہ دل منی ایکن

جت منا متاگ نہ سبک بالیں

ڈروٹ نے تھی جہت نہیں داتاں

ڈروٹ تھی ہیر نہ مہلب نہ پوپل

پوپاں گرانا زیں جنک پڑوشاں

ہیر میخت نہ مہباں کوئاں

بیا کہ دستاں پ نہ شوداں تھی

رتچاں تھی رہسراں کلپر من

پیڑگہ نہ نازبوئیں پل گیجاں

دنیا چو ڈرین ۽ ۾ رنگ همک رنگ ۽ پاساں
کیک سنگی پتھرے ۽ سرامن اوں نشانگان

بے ہیریں وہ دع راز ۽ چو درد ۽ پیاز اٹگ
گھوازی کتہ اے چوری ۽ گوں آس ۽ انگراں

بالا دے نو دشمن بیت، نیکہ صحیت دے
تنی رنگراہ ۽ راهی نہ چارن ت منزاں

روگ الماس کشلاں سیمیں
بیاز ہیراں به بر بہشت سیمیں
”تنی ارزہند جھلکی مجگ انت
پڑھم کر گشکی تنی سر ۽ سر جا“
بیا کہ تنی دید مہری وابے
پ دمانے ۽ وائی نیاد ۽
من وتنی امر ۽ شتریں بہر ۽
لذت نہ مشیان شرابیناں
ایوئیں پاسانی دلی رازاں
بنداں تنی شار ۽ پلوء ۽ ڈریئیں
چہ بدیں دنیا ۽ دل ۽ شوداں
پھماں بنداں تاں ماہر ۽ روچ ۽

مینابِ نلیں ہنی کمیں دستانی ساقِ سچ
نیکہ جگر سرِ اتگ، نئے ہون شہرگاں

منظور چو نیں شاہزادے؟ ہم چے رنگِ عشاہزادے؟، گوارے بحث
عمنا کارے نیست، نکہ منظورِ عشاہزادی و عباہتِ گیشیں پوتاریِ کنگ
بوتاں، الہنا منظورِ عظام "آں کار" عکرواناں منا یک تراکنگ عپر زین
ایتِ چھانچیں احسا سے دفت کہ منظورِ عجمندِ اندر ع احساسِ انت۔
منظورِ گوان خ آسِ بندِ ریانی راہِ ع مسابرانت۔ منی خیالِ ع حمے
سفرِ منظورِ عشاہزادی ع گندے منز لے خصر بہ کست۔

ممتاز یوسف

منظور مر چیلگیں وہدِ ع بلوچی ع نوکِ روہ میں شاہزادی سرپِ عچ
ورستاں گیشیں شاہزادیں یکے اشارہ بیت۔ آنی ع سک کمیں وہدے ع
بلوچی ع نوک باہندیں شاہزادی رودِ ع پہ تادِ چیلگیں ہندے و دی اکتہ
یوسف چکلی

کنی نیادِ ع گواڑگانی بدن برپ ستر بست
کنی چہرگ ع زہیرِ زرنیت زہراں

آپ ع چہاگ ع توں کہ ٹنگے ہ جن و تا
آڈنکے پڑھ بلکلیں ہ بیت کتے بدگماں

سرستگیں کپوتے ہ دفت مارا تجی ڈس ع
گپھر تگلیں کھیرے ہ بیت بلکلیں مئے نشاں

ہستکانی ملگزار کہ جائین بانجی انت
تجی دیدگانی رژن ع بشارت چو آزمان